

Miskolc Megyei Jogú Város gazdasági programja

2025-2029

MISKOLC
A Bükk városa

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	4
1.1. Jogszabályi környezet	4
1.1.1. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény.....	4
1.2. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye fejlesztési stratégiai dokumentumai.....	5
1.3. „Creative Region” – regionális fejlesztési dokumentumok	5
1.4. Miskolc Megyei Jogú Város fejlesztési stratégiai dokumentumai.....	6
1.5. Szervezeti és működési keretek	6
Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala – Pályázati Főosztály.....	7
Miskolc Holding Önkormányzati Vagyonkezelő Zrt.	7
2. Miskolccal kapcsolatos célok és fejlesztési tervek a vármegyei területfejlesztési elképzelésekben	8
2.1. Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Konceptiója – Helyzetértékelés .8	
Miskolc összefoglaló helyzete a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területfejlesztési Konceptió szerint	8
Miskolc társadalmi és demográfiai helyzetértékelése a Megyei Területfejlesztési Konceptió szerint	9
Miskolc környezeti helyzet és fenntartható városfejlesztés szerinti értékelése a Megyei Területfejlesztési Konceptió alapján.....	9
Miskolcra vonatkozó fejlesztési javaslatok a Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Konceptiója alapján.....	10
2.2. Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Programja	11
Miskolc értékelése a Területfejlesztési Programban.....	11
Fejlesztési tervek a Területfejlesztési program alapján Miskolcon	12
2.3. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027.....	14
Miskolc értékelése az Integrált Területi Programban.....	14
Miskolcra vonatkozó fejlesztési tervek és forrásfelhasználás főbb csoportonként:.....	14
2.4. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének Gazdasági Programja 2025-2029	15
Miskolcra vonatkozó fejlesztési tervek a 2025-2029-es Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei Gazdasági Program alapján.....	15
3. A Bükk Városa Program	17
3.1. Miskolc, a Bükk Városa Program beavatkozási fókuszainak programelemei.....	19
3.1.1. Gazdaságfejlesztés és iparterületek bővítése.....	19
3.1.2. Új iparterületek kialakítása	21
3.1.3. Befektetőbarát környezet kialakítása.....	23
3.2. Infrastrukturális fejlesztések és közlekedési modernizáció.....	24
3.2.1. Községi közlekedés fejlesztése	24
3.2.2. Reorganizációs program	25
3.2.3. Útburkolat-csere program.....	25
3.3. Zöldenergiára alapozott városi energetikai fejlesztési programok	25
3.3.1. Geotermikus energiatermelés és felhasználás bővítése	26
3.3.2. Napenergia hasznosításának növelése.....	27
3.3.3. Hidrogénvölgy	27
3.4. Miskolc élhetőségének és közbiztonságának javítása	29
3.4.1. Közbiztonság fokozása	29
3.4.2. Közterületek rendbetétele	30
3.5. Turizmus fejlesztése és kapcsolódó infrastruktúra.....	30

3.5.1.	<i>Diósgyőri vár teljes körű befejezése</i>	<i>30</i>
3.5.2.	<i>Miskolctapolca és Lillafüred fejlesztése.....</i>	<i>30</i>
3.5.3.	<i>Belváros - Ávas kötőtpályás kapcsolat kialakítása.....</i>	<i>32</i>
3.5.4.	<i>Komplex turisztikai integráció</i>	<i>32</i>
3.6.	<i>Új városüzemeltetés és digitalizáció</i>	<i>34</i>
3.6.1.	<i>Lakosságközpontú városüzemeltetés.....</i>	<i>34</i>
3.6.2.	<i>Mesterséges intelligencia alkalmazása.....</i>	<i>34</i>
3.7.	<i>A fenntartható városfejlesztés és környezetvédelem, mint horizontális alapelv</i>	
	<i>Miskolc gazdasági programjában.....</i>	<i>36</i>
3.8.	<i>A Bükk Városa Program elemeinek illeszkedése a Borsod-Abaúj-Zemplén</i>	
	<i>vármegyei fejlesztési programokhoz, stratégiai dokumentumokhoz.....</i>	<i>37</i>
4.	<i>A program megvalósításának lehetséges forrásai</i>	<i>40</i>
4.1.	<i>EU-s és hazai források bevonása.....</i>	<i>40</i>
	<i>Széchenyi Terv Plusz.....</i>	<i>40</i>
	<i>Hazai források, közvetlen állami támogatások</i>	<i>41</i>
	<i>Felhasznált dokumentumok.....</i>	<i>43</i>

1. Bevezetés

1.1. Jogszabályi környezet

1.1.1. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. §-a tartalmazza az önkormányzatok gazdasági programjának elkészítésére vonatkozó rendelkezéseket a következők szerint:

„116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv – a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Az Mötv. 21. § (2) bekezdése értelmében a megyei jogú város önkormányzata települési önkormányzat, amely – törvényben meghatározottak szerint, az abban foglalt kivételekkel – azokat a közszolgáltatásokat is biztosítja, melyek saját területén túl a vármegye egészére vagy nagy részére kiterjednek.

Az Mötv. 21. § (3) bekezdése szerint megyei jogú város a vármegyeszékhely város, az Országgyűlés által e törvény hatálybalépése előtt megyei jogúvá nyilvánított város, valamint az a város, amelyet a 3. melléklet megyei jogú városként határoz meg.

1.2. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye fejlesztési stratégiai dokumentumai

A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Önkormányzat elfogadta a vármegyei területfejlesztési alapidokumentumokat, melyek meghatározzák a vármegye által 2030-ra elérni kívánt jövőképet, mely dokumentumok közvetlen hatással és közvetlen kapcsolatban vannak Miskolc, mint megyei jogú város és megyeszékhely jövőképre, valamint fejlesztési céljaira. A vármegyei dokumentumok az alábbiak:

- A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 47/2021. (VI. 24.) számú határozata – Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Konceptiója;
- A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 48/2021. (VI. 24.) számú határozata – Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Programja 2021-2027 (Stratégiai és Operatív Programrész);
- A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 50/2021. (VI.24.) számú határozata – Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Előzetes Integrált Területi Programja (a továbbiakban: ITP), mely egy átfogó stratégiai keretet biztosít a 2021-2027-es időszakra vonatkozó fejlesztési források felhasználására. Az ITP a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) részeként működik, és a helyi igényekkel összhangban határozza meg a fejlesztési prioritásokat.¹

1.3. „Creative Region” – regionális fejlesztési dokumentumok

Magyarország Kormánya (a továbbiakban: Kormány) a „Creative Region” – Határtalan fejlődés Északkelet-Magyarország – gazdasági együttműködésben érintett, a fejlesztéshez csatlakozó határon túli területek bevonásával megvalósuló – nemzeti, gazdasági és kulturális övezetének fejlesztési tervéről szóló 1073/2020. (III. 5.) számú Korm. határozatával támogatta azon komplex fejlesztési koncepció megvalósítását, amely Északkelet-Magyarország (Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyék és a gazdasági együttműködésben érintett, a fejlesztéshez csatlakozó határon túli területek) átfogó fejlesztését tűzte ki céljául.

A Kormány 1570/2020. (IX. 4.) Korm. határozatában az Északkelet-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zónával összefüggő egyes kormányhatározatok módosításáról szóló döntésében egyetértett a számára bemutatott, Hajdú-Bihar vármegye, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye és Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye közigazgatási területét magában foglaló Északkelet-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna fejlesztési tervével. A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Önkormányzat részdokumentumot állított össze a „Creative Region” Északkelet-Magyarországi gazdasági övezet fejlesztési tervéhez.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) szintén részdokumentumot készített az övezeti fejlesztési tervhez.

¹ A Gazdasági program összeállításához használt aktuális verzió: 132/2024. (XI. 28.) határozat – Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027 v5.0.

1.4. Miskolc Megyei Jogú Város fejlesztési stratégiai dokumentumai

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 2023. december 14. napján a 197/2023. (XII. 14.) számú határozattal elfogadta Miskolc Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiáját (a továbbiakban: FVS), majd a 198/2023. (XII. 14.) számú határozatával elfogadta a TOP Plusz Városfejlesztési Programtervet (a továbbiakban: TVP).

Az FVS először a 87/2024. (VI. 20.) számú határozattal, míg a TVP a 88/2024. (VI. 20.) számú határozattal került módosításra. A TVP második módosítását a Közgyűlés a 29/2025. (III. 10.) számú határozattal fogadta el.

Az FVS tartalmazza a 2021-2027-es programozási időszak vonatkozásában a város teljes fejlesztési portfólióját (nem csak TOP Plusz, hanem egyéb hazai, uniós finanszírozású projekteket), míg az FVS-sel szervesen összefüggő TVP ezen belül csak a TOP Plusz forrásokból finanszírozható projekteket foglalja magában.

1.5. Szervezeti és működési keretek

Az Önkormányzat szervezeti és működési kereteit az Mötv., valamint Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának szervezeti és működési szabályzata határozzák meg.

Az Mötv. 41. § (2) bekezdésének első fordulata értelmében az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják. Az Mötv. 21. § (4) bekezdése szerint a megyei jogú város képviselő-testülete a közgyűlés.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata képviselő-testülete a 25 önkormányzati képviselőből és a Polgármesterből álló Közgyűlés.

A Közgyűlés meghatározott önkormányzati feladatok ellátására az alábbi állandó bizottságokat hozta létre:

Egészségügyi, Szociális és Környezetegészségügyi Bizottság	11 fő
Jogi és Ügyrendi Bizottság	13 fő
Köznevelési, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottság	11 fő
Pénzügyi Bizottság	11 fő
Rendészeti Bizottság	11 fő
Turisztikai és Városmarketing Bizottság	11 fő
Városgazdálkodási és -üzemeltetési Bizottság	13 fő

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 37/2014. (XII. 19.) számú önkormányzati rendelete határozza meg az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatát, amelyet az alábbi módosításokkal kezel egységes szerkezetben: 7/2014. (III. 10.), 29/2014. (XI. 4.) 10/2015. (IV. 17.), 21/2015. (IX. 11.) 5/2016. (II. 15.), 29/2016. (XI. 11.), 9/2018. (VI. 22.), 7/2019. (IV. 24.), 13/2019. (XI. 8.), 26/2020. (IX. 1.), 43/2020. (XII. 29.), a 21/2021. (V. 28.), a 41/2021. (XI. 30.), a 46/2021. (XII. 21.), a 21/2022. (X. 4.), a 22/2023. (VI. 26.), a 3/2024. (III. 4.) és a 17/2024. (X. 4.) önkormányzati rendeletekkel.

Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala – Pályázati Főosztály

Miskolc városának a pályázatokkal kapcsolatos feladatait jelenleg meghatározóan Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Pályázati Főosztálya (a továbbiakban: Pályázati Főosztály) látja el.

A Pályázati Főosztály a tervezési, pályázati feladatokon túl biztosítja a megvalósításhoz szükséges szakmai tudást, kapacitást.

- Elvégzi a TOP Plusz projektekkel kapcsolatos feladatokat, előkészíti a területfejlesztési források felhasználásáról szóló döntéseket.
- Támogatást nyújt az Önkormányzat által megvalósítani tervezett projektek stratégiai szintű előkészítésében, ellátja az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal pályázatainak projektmenedzseri, szakmai munkatársi és szakmai vezetői feladatait.
- Közreműködik az Önkormányzat által benyújtandó infrastrukturális és ingatlan-beruházással kapcsolatos pályázatok előkészítésében.

Miskolc Holding Önkormányzati Vagyonkezelő Zrt.

A Pályázati Főosztály mellett mind a városfejlesztés, mind a gazdaságfejlesztés tekintetében jelentős feladatot lát el a Miskolc Holding Önkormányzati Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: Miskolc Holding Zrt.). Küldetése, hogy a város stratégiai célkitűzéseivel összhangban fejlessze a város gazdaságát. Városfejlesztési tevékenységével Miskolc közszolgáltatásai közül főként azokat fejleszti, melyeket Miskolc Megyei Jogú Város rajta keresztül üzemeltet. A Miskolc Holding Zrt. jelenleg a város gazdaságfejlesztő tevékenységének motorja.

A befektetőket szolgálja az egyablakos rendszer, amely a hatósági eljárások lebonyolításában nyújt segítséget. Emellett a gazdasági döntések meghozatalához szükséges információk összegyűjtését is végzi.

A Miskolc Holding Zrt.-n belül működő, közszolgáltatási feladatokat ellátó vállalatokat tevékenységi körén belül folyamatosan fejleszti.

Mindkét szervezet, a Pályázati Főosztály és a Miskolc Holding Zrt. egyaránt végez pályázatfigyelő tevékenységet, annak érdekében, hogy a folyamatosan megnyíló hazai és EU-s források bevonása a város- és gazdaságfejlesztésbe Miskolc számára is elérhető legyen.

2. Miskolccal kapcsolatos célok és fejlesztési tervek a vármegyei területfejlesztési elképzelésekben

Miskolc fejlesztése a vármegyei stratégiákban kiemelt szerepet kap, különös tekintettel a közlekedésre, iparra, fenntarthatóságra és turizmusra.

Emellett kiemelkedő szerepet kapnak az alábbi területek:

- Innováció és oktatás: a Miskolci Egyetem és a szakképzési központok kulcsszereplők a jövőbeli gazdasági növekedésben.
- Közlekedési beruházások: a közúti és vasúti kapcsolatok javítása, közösségi közlekedés modernizálása.
- Turizmus és zöld fejlesztések: a város és környéke turisztikai vonzerejének növelése és a fenntartható városi környezet kialakítása.

A Miskolcot érintő fejlesztési célokat és terveket a különböző vármegyei fejlesztési dokumentumok az alábbiak szerint tartalmazzák:

2.1. Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Konceptiója – Helyzetértékelés

Miskolc összefoglaló helyzete a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területfejlesztési Konceptió szerint

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Konceptiója (a továbbiakban: Megyei Területfejlesztési Konceptió) szerint Miskolc központi szerepet játszik a térség gazdasági, társadalmi és infrastrukturális fejlődésében. A város helyzetértékelése számos olyan tényezőt tár fel, amelyek meghatározzák a jövőbeli fejlesztési irányokat és az Önkormányzat stratégiai döntéseit.

- Miskolc jelentősége: a megye legnagyobb városa, gazdasági és közlekedési központja.
- Gazdasági helyzet: Miskolc és környéke kiemelkedő szerepet játszik a megye bruttó hazai termékében és az ipari termelésben.
- Demográfia: a város lakossága folyamatosan csökken, ezért a fejlesztések célja a népességmegtartó képesség növelése.
- Közlekedés: a város közlekedési infrastruktúrájának fejlesztése (vasút, közúti elérhetőség, tömegközlekedés) kiemelt feladat.

A Megyei Területfejlesztési Konceptió szerint Miskolc gazdasági szerkezete az elmúlt évtizedekben jelentős átalakuláson ment keresztül. A város hagyományosan az ipari szektor egyik központja volt, azonban a nehézipar visszaszorulásával a gazdaság szerkezete átalakult.

A Megyei Területfejlesztési Konceptióban foglaltak értelmében a város gazdasági motorját az ipari parkok, a kis- és középvállalkozások, valamint a szolgáltatási szektor képezik. Az ipari parkok fejlesztése és a logisztikai központok bővítése továbbra is kulcsfontosságú cél, amely elősegítheti a város versenyképességének növelését és a foglalkoztatottság javítását.

Miskolc gazdasági növekedésének egyik fő kihívása a munkaerő elvándorlása és az alacsony hozzáadott értékű iparágak dominanciája. A város célja, hogy az innovációs központok és technológiai parkok létrehozásával növelje a tudásalapú iparágak arányát és magasabb hozzáadott értékű munkahelyeket hozzon létre.

A Megyei Területfejlesztési Konceptió alapján Miskolc közlekedési infrastruktúrája jelentős fejlesztéseket igényel annak érdekében, hogy a város elérhetősége és mobilitása javuljon.

A várost átszelő fő közlekedési útvonalak fejlesztése és a tömegközlekedés modernizálása kiemelt prioritás. A dokumentumban kiemelik a közlekedési csomópontok fejlesztésének szükségességét, amelyek hozzájárulhatnak a forgalom csökkentéséhez és a városi mobilitás javításához.

A Megyei Területfejlesztési Konceptió szerint a fenntartható közlekedési megoldások előmozdítása érdekében tervezni szükséges a közösségi közlekedés elektromos járművekkel történő bővítését, valamint a kerékpáros infrastruktúra fejlesztését.

Az intelligens forgalomirányítási rendszerek bevezetése szintén hozzájárulhat a közlekedési hatékonyság növeléséhez és a városi környezet élhetőségének javításához.

Miskolc társadalmi és demográfiai helyzetértékelése a Megyei Területfejlesztési Konceptió szerint

Miskolc demográfiai helyzete kihívásokkal teli, mivel a város lakossága csökkenő tendenciát mutat. Az elvándorlás és az alacsony születési ráta hosszú távon veszélyeztetheti a város gazdasági és társadalmi stabilitását.

Az Önkormányzat célja olyan programok bevezetése, amelyek támogatják a fiatal családokat és ösztönzik a helyben maradást. Az oktatási és munkaerőpiaci kapcsolatok erősítése kiemelt cél annak érdekében, hogy a fiatalok számára vonzó munkalehetőségeket és karrierkilátásokat biztosítsanak. A szakképzési rendszer és a felsőoktatás modernizálása kulcsszerepet játszik a helyi gazdaság versenyképességének növelésében.

Miskolc környezeti helyzet és fenntartható városfejlesztés szerinti értékelése a Megyei Területfejlesztési Konceptió alapján

A Megyei Területfejlesztési Konceptióban megfogalmazottak szerint a város környezeti infrastruktúrája fejlesztésre szorul annak érdekében, hogy megfeleljen a fenntartható fejlődés elveinek.

A levegőminőség javítása, a hulladékgazdálkodás korszerűsítése és az energiahatékonyság növelése mind olyan területek, amelyek hozzájárulnak a város élhetőségéhez és a lakosság egészségének megőrzéséhez.

A Megyei Területfejlesztési Konceptió alapján az Önkormányzat célja, hogy növelje a városi zöldterületek arányát, elősegítse a megújuló energiaforrások alkalmazását és ösztönözze a környezetbarát közlekedési módok elterjedését.

A klímaváltozás hatásainak mérséklése érdekében a városvezetés olyan projekteket kíván indítani, amelyek elősegítik az energiahatékonysági beruházásokat és a fenntartható városi közlekedést.

A Megyei Területfejlesztési konceptió szerint a Fenntartható Városfejlesztési Projektek megvalósítása biztosítja, hogy Miskolc egy modern, környezetbarát és élhető várossá váljon, amely hosszú távon is biztosítani tudja lakosai számára a magas életminőséget.

Miskolcra vonatkozó fejlesztési javaslatok a Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Kon koncepciója alapján

Munkaerőpiaci és oktatási fejlesztések

A város munkaerőpiaci kihívásainak kezelése érdekében fejleszteni kell a szakképzési rendszert, a felsőoktatási intézmények és a helyi ipar közötti együttműködést, ezen túlmenően a Miskolci Egyetem fejlesztése kiemelt cél, különös tekintettel a K+F+I tevékenységekre és a duális képzés kiterjesztésére.

Emellett fontos a hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci integrációja, amely célzott képzési és foglalkoztatási programok révén valósul meg a koncepció szerint.

Egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése

A város egészségügyi ellátórendszerének korszerűsítése elengedhetetlen a lakosság egészségi állapotának javítása érdekében, szükséges a sürgősségi és alapellátás kapacitásbővítése, az egészségügyi infrastruktúra digitalizálása, valamint a prevenció és szűrőprogramok kiterjesztése. Növelni kell az idősgondozási és gyermekvédelmi szolgáltatások elérhetőségét, valamint bővíteni az egészségügyi szakemberek számát a megfelelőbb színvonalú ellátás biztosítása érdekében.

Közlekedési infrastruktúra fejlesztése

Miskolc közlekedési hálózatának korszerűsítése alapvető fontosságú a város és a városhoz szorosan kötődő agglomeráció mobilitásának javítása érdekében.

A fejlesztések részeként a kombinált közlekedési csomópontok kialakítása, a kötöttpályás közlekedés modernizációja, valamint a városi közlekedés fenntarthatóságának növelése is cél. A Megyei Területfejlesztési Koncepció szerint az elektromos buszok beszerzése, valamint az úthálózat korszerűsítése mind hozzájárulnak a gyorsabb és hatékonyabb közlekedéshez.

Fenntarthatóság és energiahatékonyság

A Megyei Területfejlesztési Koncepció szerint a geotermikus energia hasznosításának kiterjesztése, az önkormányzati épületek korszerűsítése és az energiahatékonysági beruházások növelése mellett a megújuló energiatermelés és felhasználás arányát növelni kell, kiemelt célkitűzés a lakossági energiaszolgáltatás optimalizálása és az elektromobilitás fejlesztése.

Gazdaságfejlesztés és ipari parkok bővítése

A helyi ipari parkok és üzleti infrastruktúrák fejlesztése a gazdasági növekedés elősegítése érdekében történik. A Miskolci Mechatronikai Ipari Park bővítése, a helyi kis- és középvállalkozások támogatása, valamint az üzleti környezet fejlesztése ösztönzi a befektetési hajlandóságot. Cél a digitális gazdaság előmozdítása és az Ipar 4.0 technológiák integrálása a termelési folyamatokba.

Regionális és határon átnyúló együttműködések

A Kassa-Miskolc gazdasági tengely megerősítése, a határon átnyúló ipari együttműködések és a közlekedési fejlesztések lehetőséget biztosítanak a régió gazdasági integrációjának előmozdítására. A határokon átnyúló közlekedési infrastruktúra fejlesztése révén a város elérhetősége tovább javul.

Turizmus és kulturális fejlesztések

A Megyei Területfejlesztési Konceptió alapján Miskolc turisztikai vonzerejének növelése érdekében átfogó fejlesztések indulnak, a történelmi belváros rehabilitációja, a Diósgyőri vár, Lillafüred és Miskolctapolca turisztikai területeinek modernizációja, valamint a kulturális programok bővítése mind hozzájárulnak a látogatószám növekedéséhez. A fenntartható turizmus előmozdítása érdekében a természetközeli turisztikai lehetőségek fejlesztése és a zöldturizmus népszerűsítése is cél.

2.2. Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Programja

Miskolc értékelése a Területfejlesztési Programban

Jövőkép

Miskolc a vármegye gazdasági motorja, a térség közlekedési, innovációs és felsőoktatási központja.

Kiemelt fejlesztési területek

- Munkaerőpiaci fejlesztések: a Miskolci Egyetem és a helyi szakképzés megerősítése
- Fenntartható infrastruktúra: közlekedésfejlesztési projektek és környezetbarát városi infrastruktúra bővítése
- Gazdasági fejlesztések: befektetésösztönzés, ipari parkok és vállalkozásbarát környezet kialakítása

Prioritások és konkrét fejlesztések

- Közlekedési és környezeti infrastruktúra fejlesztése
- Miskolc közúti és kötöttpályás közlekedésének modernizálása
- Környezetbarát közlekedési megoldások bevezetése
- Munkaerőpiaci képzések: szakképzés és felnőttképzési programok bővítése
- Megújuló energia és zöld infrastruktúra
- Önkormányzati épületek energiahatékonysági korszerűsítése
- Városi zöldterületek fejlesztése
- Turizmus: Miskolc és környéke turisztikai potenciáljának kiaknázása

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Programja (a továbbiakban: Megyei Területfejlesztési Program) alapján Miskolc gazdasági fejlődése szempontjából elsődleges cél a versenyképes üzleti környezet kialakítása, ennek érdekében az Önkormányzat kiemelt hangsúlyt kell, hogy fektessen az ipari parkok bővítésére és korszerűsítésére, valamint a K+F+I ökoszisztéma erősítésére.

A helyi gazdaság megerősítéséhez szükséges a befektetésösztönzés és a vállalkozásbarát szabályozási környezet biztosítása. A fejlesztési dokumentumban kiemelt figyelmet kap a körforgásos gazdaságra való áttérés és az ipari folyamatok fenntarthatóbbá tétele.

A közlekedési és környezeti infrastruktúra fejlesztése tekintetében a Megyei Területfejlesztési Program szerint Miskolc közlekedési fejlesztései kulcsfontosságúak a város és a régió elérhetőségének javítása érdekében. Cél a közúthálózat korszerűsítése, különös tekintettel az ipari

és lakóövezetek összeköttetésére, valamint az elővárosi közlekedés fejlesztése, a tömegközlekedési rendszer modernizálása és az intermodalitás elősegítése.

A fenntartható közlekedési megoldások támogatása érdekében Miskolc célja a kerékpáros és gyalogos infrastruktúra fejlesztése, valamint az intelligens forgalomirányítási rendszerek bevezetése. A humán központú közszolgáltatások fejlesztése vonatkozásában a Megyei Területfejlesztési Program szerint cél, hogy Miskolc közszolgáltatásai magas színvonalon és mindenki számára elérhető módon működjenek.

Kiemelt cél az egészségügyi infrastruktúra fejlesztése különös tekintettel a háziorvosi szolgáltatások és a sürgősségi ellátás fejlesztésére. A program szerint a városnak kiemelt figyelmet kell fordítania a szociális ellátások bővítésére.

Oktatási és munkaerőpiaci fejlesztések vonatkozásában a Megyei Területfejlesztési Program szerint fontos cél az iskolaépületek korszerűsítése, az informatikai infrastruktúra fejlesztése és a digitális tanulási lehetőségek bővítése. A Miskolci Egyetemmel való együttműködés erősítése kiemelt feladat. Fontos a duális képzési programok elősegítése.

A Megyei Területfejlesztési Program szerint a város fenntartható városfejlesztési stratégiájának egyik legfontosabb eleme a zöldfelületek növelése, a közterek fejlesztése és a környezetbarát infrastruktúra kialakítása. Célként jelöli meg a városi parkok rehabilitációját, új közösségi terek kialakítását és az energiahatékony építészeti megoldások elterjesztését.

A dokumentumban kiemelt feladatként szerepel a megújuló energiaforrások alkalmazása, és a levegőtisztaság javítása.

Fejlesztési tervek a Területfejlesztési program alapján Miskolcon

Munkaerőpiaci és oktatási fejlesztések

A Megyei Területfejlesztési Program szerint a Miskolci Egyetem regionális innovációs központként való megerősítése és a szakképzési központok fejlesztése a jövőben kiemelt feladat.

Egészségügyi és közszolgáltatások fejlesztése

Fejlesztendő a sürgősségi és járóbeteg-ellátás és a helyi egészségügyi központok, valamint a háziorvosi praxisok támogatása. A program hangsúlyozza az egészségmegőrző és prevenciós programok fontosságát.

Közlekedési és környezeti infrastruktúra fejlesztése

Kiemelten fontos az elektromos buszflotta bővítése és a közúti infrastruktúra korszerűsítése, illetve a kerékpárút-hálózat fejlesztése és zöld közlekedési megoldások ösztönzése.

Fenntarthatóság és energiahatékonyság

Tovább kell növelni a megújuló energiaforrások arányát a Megyei Területfejlesztési Program szerint. A távhőszolgáltatás zöldítésével és a lakossági energiafelhasználás optimalizálásával Miskolc hosszú távon is alacsony szén-dioxid-kibocsátású várossá válhat.

Gazdaságfejlesztés és ipari parkok bővítése

A Miskolci Mechatronikai Ipari Park fejlesztése és új ipari parkok létrehozása támogatja a magas hozzáadott értékű munkahelyek létrejöttét. A város célja a program szerint, hogy a K+F+I beruházások és az ipari infrastruktúra korszerűsítése révén vonzó befektetési célponttá váljon.

Regionális és határon átnyúló együttműködések

Miskolc és Kassa közötti együttműködés erősítése a Megyei Területfejlesztési Programban foglaltak szerint kiemelt prioritás.

Turizmus és kulturális fejlesztések

A turisztikai vonzerő növelése érdekében átfogó fejlesztéseknek kell elindulnia a Megyei Területfejlesztési Program alapján (a történelmi belváros rehabilitációja, Miskolctapolca, a Dósgyőri vár és a Lillafüred fejlesztése).

2.3. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027

Miskolc értékelése az Integrált Területi Programban

Kiemelt célok Miskolc számára

- Fenntartható városfejlesztés: közlekedési és zöld infrastruktúra fejlesztése
- Gazdaságélénkítés: innovációs központok, startup inkubátorok létrehozása
- Turizmusfejlesztés: termál- és wellness turizmus fejlesztése a város vonzáskörzetében
- Községi közlekedés fejlesztése: villamos- és buszhálózat modernizálása

Miskolcra vonatkozó fejlesztési tervek és forrásfelhasználás főbb csoportonként:

1. A Fenntartható Városfejlesztési Eszköz (Az Európai Parlament és Tanács az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló 2021/1058 rendelete (a továbbiakban: ERFA rendelet) alapján)

Miskolc Megyei Jogú Város a Fenntartható Városfejlesztési Eszköz (ERFA rendelet 11. cikk) keretében külön forrásfelhasználási módot kapott.

A város gazdasági, közlekedési, társadalmi és kulturális jelentősége miatt kiemelt fejlesztési célpontként szerepel a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei ITP-ben.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Integrált Területi Programban foglaltak szerint Miskolc a következő beavatkozásokra kapott forrást:

- Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása: 120 millió Ft
- Fenntartható városfejlesztés (1. prioritás ERFA projektek): 16,415 milliárd Ft
- Fenntartható energiahatékonyság (kombinált projekt): 3,239 milliárd Ft
- Fenntartható humán fejlesztések: 3,487 milliárd Ft
- Fenntartható humán infrastruktúra: 6,138 milliárd Ft
- Fenntartható versenyképes városfejlesztés: 2,620 milliárd Ft

2. Miskolci fejlesztési agglomeráció

A város agglomerációjának fejlesztésére további 10,385 milliárd forint áll rendelkezésre a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye Integrált Területi Programja alapján. A térségben beruházások a közlekedési fejlesztésekben, az infrastruktúra-fejlesztési programokban és gazdaságélénkítő beruházások formájában jelennek meg.

2.4. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének Gazdasági Programja 2025-2029

A 2025-2029-es időszakra vonatkozó Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei gazdasági program célja Miskolc vonatkozásában a város modernizációja, gazdasági fejlődésének ösztönzése és a lakosság életminőségének javítása. A városi infrastruktúra korszerűsítése, a fenntartható közlekedési és energetikai megoldások bevezetése, valamint a vállalkozásbarát környezet kialakítása révén Miskolc hosszú távon is vonzó és versenyképes város marad a program szerint.

Miskolcot érintő stratégiai célok:

- Versenyképes gazdaság kialakítása: innováció és vállalkozásfejlesztés,
- Fenntartható közlekedési és környezeti infrastruktúra: zöld közlekedési megoldások támogatása és a zöldfelületek klímaadaptív megújítása, bővítése,
- Munkahelyteremtés: új ipari beruházások, KKV-fejlesztések.

Miskolcra vonatkozó fejlesztési tervek a 2025-2029-es Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Gazdasági Program alapján

Miskolc gazdasági és társadalmi szerepe

Miskolc, a vármegye legnagyobb és legjelentősebb városa, a régió központja, amely kiemelt szerepet tölt be a gazdasági, kulturális és közlekedési hálózatban. A város fejlődése elengedhetetlen a vármegye versenyképességének növeléséhez, ezért a vármegye 2025-2029-es időszak gazdasági programja számos fejlesztési célt tűzött ki. A fő cél Miskolc infrastruktúrájának, közszolgáltatásainak, közlekedési hálózatának és gazdasági potenciáljának megerősítése, miközben a fenntarthatóság és a társadalmi egyenlőség is központi szerepet kap.

Munkaerőpiaci és oktatási fejlesztések

Miskolc fejlődésének egyik kulcseleme a képzett munkaerő biztosítása. Ennek érdekében a Miskolci Egyetem regionális innovációs és tudásközpontként való továbbfejlesztése elengedhetetlen. A duális képzés kiterjesztése, a szakképzési centrumok modernizálása, valamint a technológiai és informatikai képzések fejlesztése hozzájárul a munkaerőpiac igényeihez igazodó oktatási rendszer kialakításához.

Egészségügyi és közszolgáltatások fejlesztése

A város közszolgáltatási rendszerének modernizálása az egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztésével valósul meg. A sürgősségi ellátás kapacitásbővítése, a járóbeteg- és alapellátás színvonalának emelése, valamint a prevenció egészségügyi programok bevezetése hozzájárulnak a lakosság életminőségének javításához.

Az idősgondozási szolgáltatások bővítése, a gyermeknevelési intézmények korszerűsítése fontos cél.

Közlekedési és környezeti infrastruktúra fejlesztése

Miskolc közlekedésének korszerűsítése és fenntarthatóvá tétele prioritás. Az intermodális csomópontok fejlesztése és a közösségi közlekedés modernizációja révén a város elérhetősége

javulni fog. A fenntartható közlekedési infrastruktúra fejlesztésén túlmenően a meglévő zöldfelületek klímaadaptív megújítása és bővítése szükséges.

Fenntarthatóság és energiahatékonyság

A Miskolci Geotermikus Projekt bővítése, napelemparkok telepítése és az épületenergetikai fejlesztésekkel a város fenntarthatóbbá válik.

Gazdaságfejlesztés és ipari parkok bővítése

Miskolc gazdasági potenciáljának növeléséhez elengedhetetlen az ipari parkok és üzleti infrastruktúrák fejlesztése.

Regionális és határon átnyúló együttműködések

A Kassa-Miskolc gazdasági és közlekedési kapcsolatok fejlesztése révén új piaci lehetőségek nyílnak meg a régió számára. A határon átnyúló logisztikai és ipari övezetek kialakítása elősegíti a térség gazdasági integrációját.

Turizmus és kulturális fejlesztések

Miskolc turisztikai potenciálját a kulturális és természeti adottságainak kiaknázásával lehetséges növelni. A történelmi belváros rehabilitációja, a Diósgyőri vár és a Lillafüredi turisztikai övezet fejlesztése, valamint a termálturizmus erősítése mind hozzájárulnak a látogatók számának növeléséhez. A kulturális fesztiválok, a sport- és szabadidős lehetőségek bővítése további lendületet ad a város turizmusának.

3. A Bükk Városa Program

A területi alapú fejlesztések tekintetében Északkelet-Magyarország nemzeti, gazdasági és kulturális övezetének fejlesztési terve és a Borsod-Abaúj Zemplén vármegyei fejlesztési stratégiák kerete határozta meg a komplex, Miskolc Megyei Jogú Város 2029-ig megvalósítandó gazdaság- és városfejlesztési programjának, Miskolc, a Bükk Városa Program alapgondolatát.

Miskolc, a Bükk Városa Program hat beavatkozási fókusza:

1. Gazdaságfejlesztés és iparterületek bővítése
2. Infrastrukturális fejlesztések és közlekedési modernizáció
3. Zöldenergiára alapozott városi energetikai fejlesztési programok
4. Miskolc élhetőségének és közbiztonságának javítása
5. Turizmus fejlesztése és kapcsolódó infrastruktúra megerősítése
6. Új városüzemeltetés és digitalizáció

Magyarország nagyvárosai folyamatos versenyben vannak egymással a befektetőkért, a gazdasági és infrastrukturális támogatásokért, a minél élhetőbb környezet megteremtéséhez szükséges forrásokért, a lakosság megtartásáért. Ebben a versenyben azok a települések lehetnek sikeresek, amelyek képesek korszerű gazdasági szerkezetet kialakítani, fejlett infrastruktúrát fenntartani és ezek által magas életminőséget kínálni lakosaiknak.

Miskolc az elmúlt évtizedekben jelentős hátrányt szenvedett ebben a versenyben – a lakosságcsökkenés, a gazdasági szerkezetváltás kihívásai és a fejlesztési forráselmaradás miatt a város leszakadt a magyar nagyvárosok élmezőnyétől. A Bükk Városa Program éppen ezért a versenyhelyzet felismeréséből fakadó válasz: egy átfogó fejlesztési stratégia, amelynek célja Miskolc felzárkóztatása és versenyképességének helyreállítása.

Miskolc gazdasági helyzete erősen összefonódik a város ipari múltjával, amely hosszú időn keresztül meghatározta a település gazdasági arculatát. Az ipari szerkezet leépülése után új gazdasági ágak megjelenésére, új irányokra volt szükség, amelyek nemcsak a befektetők vonzását szolgálják, hanem a fiatal generációk megtartását is elősegítik.

A program ennek érdekében új iparterületek kialakítását és a meglévő, alulhasznosított területek, mint a Diósgyőri Acélművek (a továbbiakban: DAM) barnamezős területének újrahasznosítását célozza meg. Kiemelt szerepet kap a zöldgazdaság fejlesztése is, amely hosszútávon fenntartható növekedést biztosíthat.

A versenyben való helytállás kulcsa a geopolitikai adottságok kihasználása is, vagyis Miskolc határmenti fekvése és földrajzi elhelyezkedése logisztikai szempontból komoly előnyt jelenthet. A Bükk Városa Program célja, hogy ezen előnyök kiaknázásával erősítse a város nemzetközi gazdasági kapcsolatait, és bekapcsolja Miskolcot a közép-európai gazdasági vérkeringésbe. Ehhez elengedhetetlen a megfelelő ipari és logisztikai infrastruktúra fejlesztése.

Az energetikai kontextus szintén szoros összefüggésben áll a városok közötti versenyben való pozícióval. Az önellátó és fenntartható energiatermelés olyan előnyt jelent, amely hosszú távon is versenyképessé teheti Miskolcot.

A Bükk Városa Program keretében kiemelt szerepet kap a geotermikus energia és a napenergia hasznosítása, valamint a hidrogénalapú energiarendszerek fejlesztése. Ezek a beruházások nemcsak környezeti előnyöket kínálnak, hanem csökkentik a város energiától való függését is.

Az elmúlt években Miskolc több jelentős fejlesztést is elindított, ám ezek nem voltak elegendőek a város versenyképességének érdemi javításához.

A Bükk Városa Program ezen a téren is fordulatot hoz, hiszen a cél egy komplex, összehangolt fejlesztéspolitika megvalósítása, amely egyszerre fókuszál az infrastruktúra korszerűsítésére, a gazdasági növekedés ösztönzésére, a városról kialakult kép megváltoztatására és az életminőség javítására.

A cél egy olyan város megteremtése, amely nemcsak a jelen, hanem a jövő kihívásaira is képes választ adni. Egy olyan Miskolc, amely versenyképes, fenntartható és élhető, ahol a gazdasági stabilitás, a környezeti fenntarthatóság és a magas életminőség együtt biztosítják a város boldogulását. A városfejlesztés éppen ezért a városirányítás egyik legfontosabb és legösszetettebb területe, amely nem csupán a fizikai infrastruktúra megújítását jelenti, hanem a város megítélésének és imázsának tudatos alakítását is.

A gazdaságfejlesztés, az új iparterületek kialakítása, valamint a logisztikai kapcsolatok erősítése összhangban kell, hogy legyen a városfejlesztéssel. A cél egy olyan integrált szemlélet kialakítása, amelyben a város- és gazdaságfejlesztési célok kéz a kézben járnak, és közösen szolgálják Miskolc versenyképességének erősítését.

Miskolc, a Bükk Városa Program komplex fejlesztési program megvalósítása szükséges ahhoz, hogy a város fenntartható módon Magyarország keleti régiójának és a Kárpát-medence észak-keleti régiójának is a húzó ereje lehessen.

Miskolc, a Bükk Városa Program olyan fejlesztéseket tartalmaz, amelyekre alapozva Miskolc gazdasága erősödik, javul a város infrastrukturális ellátottsága, emelkedik a közszolgáltatások színvonala, növekszik a biztonságérzet és kiszámíthatóbb lesz a város működése. A program arra a stratégiára épült, amely alapján a város csökkenése megáll (lakosságszám és gazdasági értelemben egyaránt) és Miskolc tartós, kiszámítható növekedési pályára kerül.

Miskolc, a Bükk Városa Program keretében a fejlesztések 2024-2029 közötti időszakra kerültek tervezésre, a megvalósításhoz szükséges forrást a hazai és EU-s források, a város saját bevételei és egyéb forrásai közösen teremthetik meg.

Tekintettel a programban foglalt, több szakterületet átfogó fejlesztési igények magas számára és azok egymásra épülő jellegére, a 2030-ig történő megvalósítás érdekében az előkészítést és a ráépülő fejlesztések esetében a megvalósítást késedelem nélkül meg kell kezdeni.

A Bükk városa Program szakterületi bontásban az alábbi szakterületeket érinti:

- a) gazdaságfejlesztéssel és reorganizációs fejlesztéssel összefüggő fejlesztések,
- b) városfejlesztéssel összefüggő fejlesztések,
- c) közlekedésfejlesztéssel összefüggő fejlesztések,

- c) energetikai fejlesztéssel összefüggő fejlesztések,
- e) turisztikai fejlesztéssel összefüggő fejlesztések,
- f) klímavédelmi fejlesztéssel összefüggő fejlesztések,
- g) városüzemeltetési fejlesztéssel összefüggő fejlesztések,
- h) Modern Városok Programmal összefüggő fejlesztések.

3.1. Miskolc, a Bükk Városa Program beavatkozási fókuszainak programelemei

3.1.1. Gazdaságfejlesztés és iparterületek bővítése

A város növekedése szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír a gazdaságfejlesztés. A Miskolc, a Bükk Városa Program gazdaságfejlesztési terve kapcsolódik Magyarország Kormányának új gazdaságpolitikájához.

Miskolc gazdaság- és iparfejlesztése három területre fókuszál. A három terület közül kiemelten fontos a volt DAM jelenleg osztatlan közös tulajdonú területének rendezése és hasznosítása.

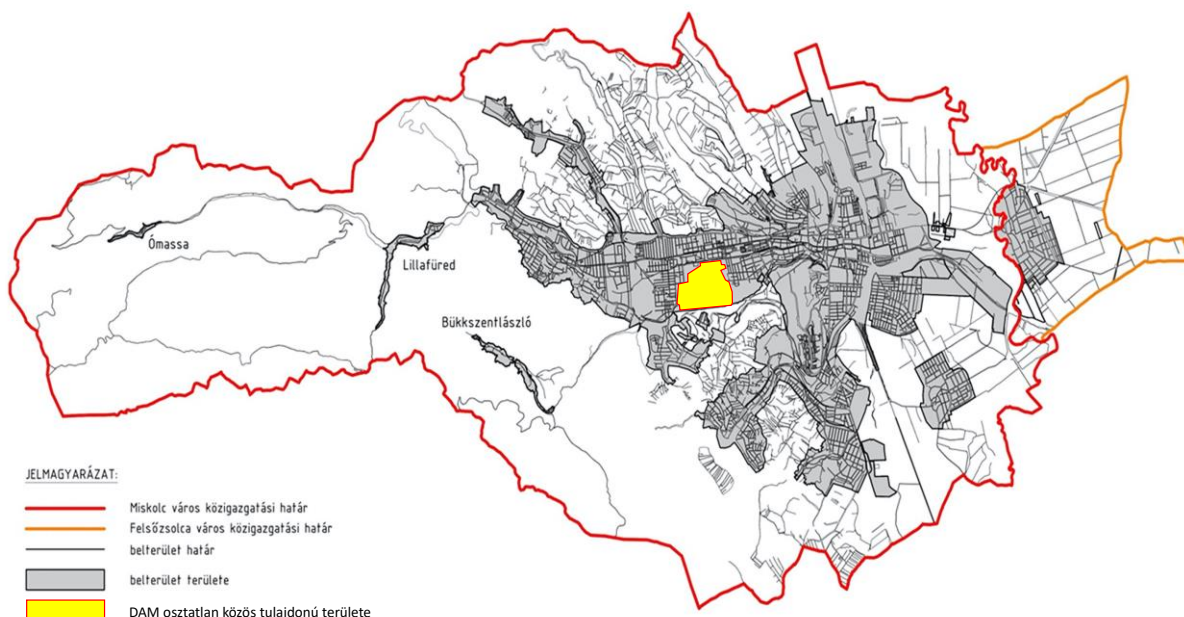
DAM-terület revitalizációja

A város közepén elhelyezkedő, jelenleg nagyrészen használaton kívüli, több mint 100 hektáros barnamezős ipari terület hasznosítása, amely lehetőséget teremt új gazdasági tevékenységek beindítására és munkahelyteremtésre.

Miskolcon a kohászatnak több évszázados múltja van, Magyarországon a nemesacél hosszútermékeket Diósgyőrben állították elő.

A DAM és jogelődjeinek termelése 1870-ben kezdődött a jelenlegi helyén. Működése 140 éve alatt, ahogy a gyár termelési kapacitása, és a foglalkoztatottak létszáma nőtt, Miskolc város szerkezete is teljesen megváltozott. A gyár mellé nemcsak a tovább-feldolgozó kapacitások épültek fel, hanem a város lakóterületei is egyre közelebb kerültek a növekvő iparterülethez.

Negyven évvel ezelőtt a korábbi önálló, elkülönült városrészek teljesen összenőttek, így alakulhatott ki az a helyzet, hogy mára egy félig működő nehézipari terület szinte teljesen a város közepén, a város szövetében található.

1. ábra A volt Diósgyőri Acélművek elhelyezkedése Miskolcon

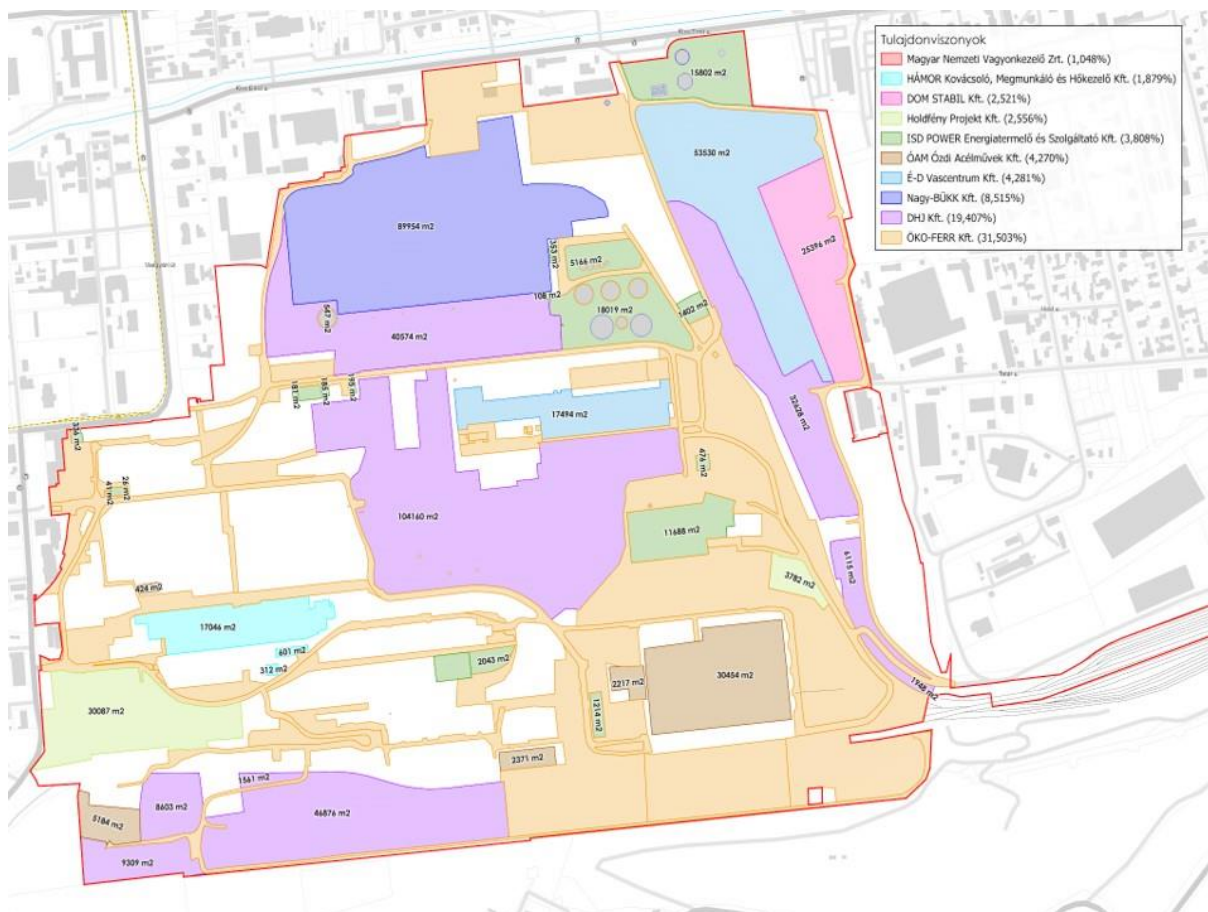
A Diósgyőri Acélművek 2009-ben fejezte be működését. Azóta a korábbi gyár területéből azok a területek, amelyek közforgalmú utakkal határosak voltak, önálló helyrajzi számon leválasztásra kerültek az egykori nagy acélgyártó területről. Ezek közül azok, amelyek forgalmas út mellett húzódtak (jellemzően a Kiss Ernő utca), új funkció szerint működnek, mára áruházak és irodai részek alakultak ki, a többi leválasztható területen többnyire ipari, logisztikai funkciójú vállalkozások működnek.

A gyár magterülete emiatt az átalakulás miatt csak néhány korábbi gyári bejáraton, közös használatú úton érhető el a bent részeket tulajdonló társaságok számára. Az elmúlt évtizedekben sok magánszemély, kis cég vásárolt a magterület osztatlan közös tulajdonából területeket (jellemzően épületeket), de Miskolcon csak néhány alkalommal történtek újabb lehatárolások a területből, ami miatt továbbra is osztatlan közös tulajdon. Mára 130 hektáron 146 tulajdonos szerepel a Miskolc 23365/43 helyrajzi szám alatt.

Az acélmű utolsó időszakában és azt követően két Dunaferri tulajdonolta cég is megjelent a DAM területén, az Öko-Ferr Kft. 41 hektáron, az ISD-Power Kft. pedig 5 hektáron működött a DAM-on belül, ezzel összesen 34,3%-át ez a két cég birtokolja a területnek, ők ma a fő tulajdonosok.

2022-ben a Dunaferri felszámolás alá került Dunaújvárosban. A vagyonelemeit megvásárló cég két társaságban tulajdonolja a korábbi Dunaferri működéséhez szükséges eszközöket (Duna Furnace és Duna Rolling Kft.), ezek a vagyonelemek azonban nem kerültek be a megvásárolt eszközök és vagyonelemek közé.

A volt Diósgyőri Acélművek több, mint 100 hektáron Miskolc város közepén található, részben elhagyott, lebontott iparterület. Az elmúlt időszakban a teljes osztatlan közös tulajdonú terület két meghatározó eleme (41 hektár az Öko-Ferr Kft. tulajdonában végelszámolás alatt áll, 5 hektár az ISD Power Kft. tulajdonában felszámolás alatt áll, mindkét társaság korábban Dunaferri tulajdon) összesen 46 hektár eladóvá vált.

2. ábra A DAM osztatlan közös tulajdonú területén belül a legnagyobb tulajdonosok területeinek elhelyezkedése (2024. novemberi állapot)

Miskolc számára a DAM területe kulcsfontosságú, a város egészének fejlődése szempontjából létfontosságú, hogy a város meghatározó tulajdonrészt szerezzon, azért, hogy a későbbi hasznosítás során a terület egészére vonatkozóan a városnak meghatározó szerepe legyen.

Miskolc Megyei Jogú Város tulajdonrész szerzéséhez a szükséges forrásokat meg kell teremteni.

Az elmúlt két év során elkészült a Nemzetgazdasági Minisztérium megbízásából az Universitas Miskolcensis Alapítvány megrendelésében egy komplex tanulmány a jövőbeli hasznosítás funkcióira vonatkozóan.

3.1.2. Új iparterületek kialakítása

Az ipari beruházások ösztönzése érdekében új iparterületek bevonása és fejlesztése szükséges, beleértve az INPARK területének integrálását a város gazdasági rendszerébe.

A gazdaságfejlesztést közvetlenül szolgálja a város és a térség ipari parkjainak fejlesztése, amelyek egyrészt a városban működő meghatározó foglalkoztatók gyáregységeinek adnak otthont és további lehetséges befektetéseknek kínálnak helyszínt.

Miskolc és várostérsége gazdasági potenciáljának és versenyképességének növelése szempontjából kiemelkedő jelentőségű a tudásgazdaság megteremtése, illetve megerősítése, amelynek révén Miskolc gazdaságában a jövőben kiemelt szerepet kaphatnak a magas hozzáadott értékű, innovatív

technológiájú új gazdasághoz tartozó vállalkozások, a Miskolci Egyetem K+F+I bázisára épülő spin-off társaságok és a technológiai inkubáció.

A város foglalkoztatási szerkezetének diverzifikálása érdekében fejlesztési irányt jelenthet a nemzetközi és/vagy belföldi szolgáltató központok letelepedését lehetővé tevő infrastruktúra kialakítása és a szolgáltatók városba vonzása.

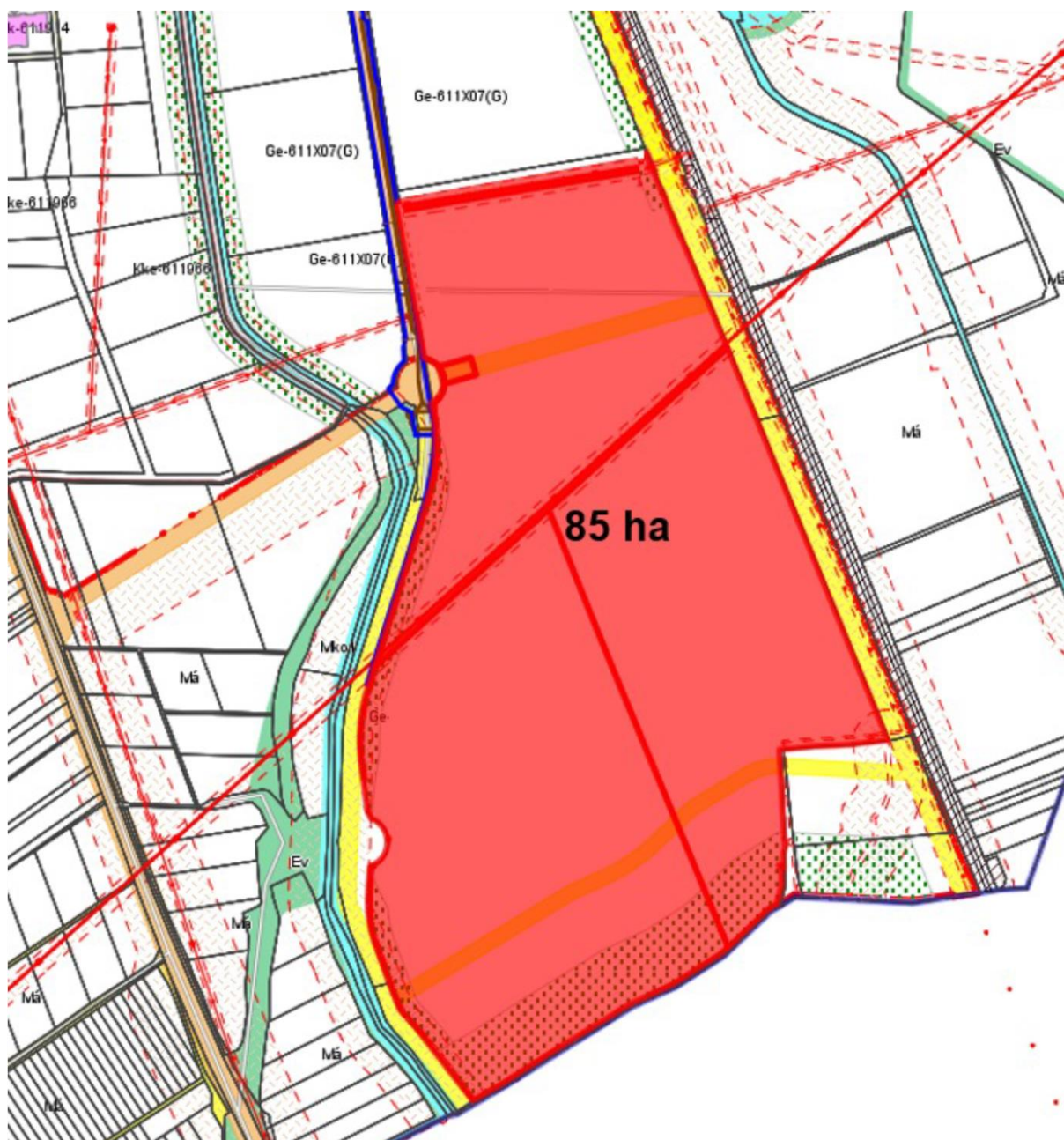
Miskolcon két önkormányzati fejlesztésű ipari park található, a Miskolc Déli Technológiai Park és a Miskolci Ipari Park (Mechatronikai Ipari Park).

A Miskolc Déli Technológiai Park Miskolc déli határában, az M30-as autópálya bekötőútja mellett található. A terület összefüggő, sík, jó megközelítési lehetőséggel a Budapest–Miskolc vasúti fővonal és a 3-as számú főút között, az Auchan áruház, az Avalon nemzetközi iskola és más kereskedelmi létesítmények szomszédságában helyezkedik el. A területet keletről a Budapest–Miskolc vasútvonal, nyugatról a Hejő-patak és a kereskedelmi zóna határolja.

A Miskolci Ipari Park (Mechatronikai Ipari park) a város északi részén található, területén több, mint 50 vállalkozás működik, amelyek közül a legnagyobb autóipari beszállító a Bosch cégcsoport. A Mechatronikai Ipari Park földrajzi elhelyezkedése, helyi-, kistérségi-, országos- és nemzetközi közlekedési kapcsolatai rendkívül kedvezőek.

Mindkét ipari parkban a városi tulajdonú, beruházásra alkalmas területek elfogytak. Az ipari beruházások ösztönzése érdekében új iparterületek bevonása és fejlesztése szükséges, olyan, a jelenlegi ipari parkok területéhez közvetlenül kapcsolódó telkek megvásárlásával, fejlesztésével, amelyekkel a jelenlegi ipari parkok területe növelhető.

A Miskolc Déli Technológiai Park területéből 85 ha terület (Hrsz. 0124/16, 0119/2, 0119/3) fejlesztése megtörtént az elmúlt években, azonban a tulajdonos INPARK Miskolc Kft. az elmúlt időszakban nem töltötte meg befektetőkké a területet, amely ezáltal fejlesztetten üresen áll. Kiemelten fontos feladat az INPARK területének integrálása a város gazdasági rendszerébe és mielőbbi befektetői aktivitás megjelenése a területen.

3. ábra Inpark Miskolc Kft. területe a Miskolc Déli Technológiai Parkban

3.1.3. Befektetőbarát környezet kialakítása

A befektetőbarát környezet kialakítását egy tőkeprogram bevezetése segítheti elő, amely támogatja a helyi vállalkozásokat, illetve a város és a magánszektor együttműködését, elősegítve a költséghatékony, megtérülő beruházásokat.

Az Északkelet-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna más városaiban évekkal ezelőtt létrejöttek olyan tőkealapok, amelyek magánbefektetők bevonásával területileg lehatároltan a városokban és térségükben végeznek tőkebefektető tevékenységeket. Miskolcon is létre szükséges hozni térségi gazdaságfejlesztő tőkealapot, amely hatékony eszköz a kisebb tőkét igénylő helyi gazdaságélénkítésben, tőkebefektetéscélú ez a megoldás direkt módon ösztönzi a helyi gazdaságot.

3.2. Infrastrukturális fejlesztések és közlekedési modernizáció

Miskolc a tudatos városi infrastruktúra fejlesztésében kiemelt szerepet szán a közlekedésfejlesztésnek, amelynek révén a város fejlett közlekedési centrumává válik. A közlekedési fejlesztések elengedhetetlenek a városban mára kialakult jelentős forgalom felgyorsításához és az egyre növekvő, mobilis munkaerő közlekedési igényeinek kiszolgálásához.

A Bükk Városaként Miskolc célja, hogy közösségi közlekedési járműparkját a legmodernebb technológiák alkalmazásával megújítsa és a karbonsemlegességet is szem előtt tartó, fenntartható közösségi közlekedési rendszert alakítson ki.

A városi közösségi közlekedési szolgáltatást a Miskolci Városi Közlekedési Zrt. (a továbbiakban: MVK Zrt.) végzi, amely a Miskolc Holding Zrt-n keresztül Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának 100%-os közvetett tulajdonában áll.

Az MVK Zrt. közszolgáltatóként látja el Miskolc Megyei Jogú Város helyi közlekedését, kiterjesztve a közszolgáltatást Felsőzsolca város területére is.

3.2.1. Községi közlekedés fejlesztése

A közösségi közlekedés fejlesztésének elemei a közösségi közlekedés eszközeinek megújítása, beleértve az elektromos buszflotta bővítését és hidrogénbuszok bevezetését, valamint a meglévő CNG buszok korszerűsítését.

Az MVK Zrt. jelenlegi járműflottája elöregedett (12,7 év átlagéletkor) és az átlagos kilométertelítettsége 683.959 km, a járművek meghibásodási valószínűsége magas, javítási, üzemeltetési költségük jelentős.

Az elmúlt években a szükséges új járműbeszerzés nem az elvárt mértékben történt meg, így elmondható, hogy a járműflotta minél szélesebb körű cseréje indokolt az MVK Zrt. menetrend szerinti feladatainak ellátásához, valamint a ráfordítások ésszerű keretek között tartása érdekében. Az elöregedett járműpark cseréje új, környezetbarát elektromos és hidrogén meghajtású autóbuszokra költségcsökkentési és üzembiztonsági szempontok alapján együttesen is fontos a város számára.

Miskolc a Zöld Busz Program jelenlegi fordulójában 3+1 db csuklós elektromos busz és 1 db szóló hidrogénbusz beszerzésére pályázott, ezen buszok beszerzésére irányuló közbeszerzési eljárás már lefolytatásra került, valamint a szállítói szerződések is aláírásra kerültek.

Ezenkívül 6+3 db szóló elektromos buszra is eredményes közbeszerzést folytatott le a társaság. A buszok közül az elektromos buszokra vonatkozó pályázatot már megnyerte Miskolc, az autóbuszok 2025. második félévében tudnak a helyi közösségi közlekedés szolgálatába állni.

Miskolc a Zöld Busz Programban és a kapcsolódó egyéb támogatási programokban (pl. Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (a továbbiakban: IKOP)) kívánja megvalósítani az autóbuszpark megújítását, a későbbiekben 20 db (16 elektromos és 4 hidrogén) további autóbusz beszerzését tervezi, az elektromos és hidrogénbusz flotta töltésére pedig saját megújuló elektromos energiatermelésre csatlakoztatott töltőinfrastrukturát kíván kiépíteni.

3.2.2. Reorganizációs program

A városi közlekedési vállalat gazdasági stabilitásának érdekében végrehajtásra kerülő reorganizáció keretében 2025-től egy új szervezeti felépítést tervez bevezetni a társaság.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint a helyi közösségi közlekedési szolgáltatás megrendelője, az elmúlt évek során csak minimális mértékben tudta megfizetni a közszolgáltatási szerződésben előírt határidőben az MVK Zrt. részére járó Közszolgáltatási Ellentételezés összegét, a kialakult helyzet rendezése szintén a reorganizációs program feladata, amely több év alatt tervezetten kívánja kezelni a helyzetet.

3.2.3. Útburkolat-csere program

Többéves ütemezett újra-aszfaltozási program indítása, amely az önkormányzati úthálózat teljes felújítását célozza meg, a jelenlegi elavult és töredezett burkolatok cseréjével.

Miskolc úthálózata olyan rossz állapotban van, hogy további kátyúzásokkal és időszakos javítgatásokkal már nem hozható használható állapotba. A toldozás-foldozás és „falt hátán falt” gyakorlata helyett teljes burkolatcserére van szükség. Miskolc ütemezett, több éves újra-aszfaltozási programot tervez, amely éves tervezett ütemek keretében útfelújítási programterv mentén a következő évek során megújítja az önkormányzati úthálózatot.

A program első elemei már megindultak, a TOP Plusz projektek között több, mint 5 milliárd forint értékben szerepelnek útfelújítások, emellett a Magyar Közút Zrt. vállalt feladatai között számos belterületi útfejlesztés szerepel Miskolcon. A következő években ennek az ütemnek a folytatására és felgyorsítására lesz szükség.

3.3. Zöldenergiára alapozott városi energetikai fejlesztési programok

Miskolc geotermikus energiatermelésben kiváló adottságokkal rendelkezik, jelenleg a városi távhő energiaigényének több mint felét megújuló geotermikus energia fedezi. A geotermikus fejlesztés folytatásának minden lehetősége adott, emellett napenergiás fejlesztések számára is jó adottságokkal rendelkezik a város.

A Miskolc Holding Zrt. létre kívánja hozni a Miskolci Energia Zrt.-t. A megalapításra javasolt társaság elsődleges feladata az Önkormányzat – és intézményei –, valamint a Holding cégcsoport vertikumában az energiatermeléssel és szolgáltatással kapcsolatos szakfeladatok ellátása, amely szolgáltatások külső szereplők felé is bővíthetők.

A társaság célja:

- az érintett szereplők által végzett tevékenységek során keletkező CO₂ kibocsátás csökkentése,
- karbonsemleges innovációs technológiák helyi megvalósítása,
- energiahatékonyságot növelő megoldások honosítása,
- lokális energiaközösség kialakulásának elősegítése.

3.3.1. Geotermikus energiatermelés és felhasználás bővítése

A már meglévő geotermikus rendszer fejlesztése, amely egyrészt Miskolc távfűtési hálózatának korszerűsítését és bővítését célozza, hozzájárulva a fenntartható energiaellátáshoz, másrészt új geotermikus kút megvalósítását tartalmazza.

Miskolcon a távhőszolgáltatást a Miskolc Holding Zrt. vállalatcsoport tagja, a Miskolci Hőszolgáltató Kft. (a továbbiakban: MIHŐ Kft.) végzi. A MIHŐ Kft. alapvető feladatai: hőenergia elosztása, értékesítése, fűtés- és használati melegvíz-szolgáltatás, valamint hőtermelő, hőelosztó és hőközponti berendezések létesítése, fenntartása, javítása és üzemeltetése.

10 évvel ezelőtt a Pannergy Nyrt. beruházásában Miskolc mellett kialakított geotermikus kútból mára a távhőigény 50%-a megújuló energiából fedezett, a fennmaradó részt a MIHŐ Kft. többségében hagyományos, fosszilis hőenergia termelő egységekből biztosítja. Ahhoz, hogy a geotermikus energia részaránya növelhető legyen, a város jelenlegi önálló hőközreteinek összevonására van szükség. A projekt megvalósítása során a jelenleg csak földgáz alapú hőtermeléssel rendelkező Bulgárföldi és Diósgyőri hőközrtek a belvárosi hőközrettel összekötésre kerülnek, amelynek eredményeként azokban a szükséges primer energia igény a jelenlegi geotermikus kapacitással számolva is 65%-ban geotermikus hőforrásból biztosítható lesz.

A hőközrtek összevonása az alábbi műszaki tartalommal rendelkezik:

- A két hőközrt hőellátásához szükséges új hőátadó állomás kialakítása a Tatár utcai fűtőmű területén a szükséges kiegészítő rendszer elemekkel.
- A belvárosi hőközrt nyugati végpontjának (ún. Győri kapu nyugat) leválasztása a meglévő belvárosi rendszerekről.
- Belvárosi hőközrt részére új távhő gerincvezeték kiépítése a Tatár utca és Kiss Ernő utca között.
- Az Újgyőri fűtő, Bulgárföld és Diósgyőr közötti új távfűtési gerincvezeték kiépítése.
- Potenciális új felhasználók részére csatlakozási lehetőség kialakítása a gerincvezetéken.
- Meglévő hőközpontok szükséges mértékű átalakítása a Győri kapu nyugat ágon.
- Új távhővezeték hálózatok távfelügyeletének, távműködtetésének kialakítása.

A társaság a hőközrtek összevonása mellett ütemezett távhőrendszer rekonstrukcióval is számol a következő évek során. A MIHŐ Kft. a távhőszolgáltatást ~65 km primer és ~30 km szekunder távhővezetési hálózaton biztosítja, amelyek átlag életkora meghaladja a 40 évet. A vezetékek tervezésekor, építésekor a várható élettartamot 30 évben határozták meg, azaz azok már jelentősen a tervezett élettartamon túl üzemelnek. A vezetékhalózatokon évről évre folyamatosan növekszik a vezetési meghibásodások darabszáma, amelyek jelentős pótvíz igényt is jelentenek.

A MIHŐ Kft. 2024 októberében megkapta a geotermikus kutatási engedélyt a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivataltól Miskolc északi részén egy újabb geotermikus kút fúrásának előkészítő munkájához. Az új kútpárral – összefüggésben a hőközrt összevonással – Miskolc távhőigényének több mint 80%-a geotermikus energiából ellátható lehet, valamint a Mechatronikai Ipari Parkba betelepült vállalkozások is elláthatók megújuló hőenergiával. A geotermikus fejlesztések keretében Miskolc hasznosítási javaslatot készít a nyári időszak hőenergia

felhasználására is, annak érdekében, hogy az év egészében folyamatosan rendelkezésre álló hőenergia előnyei folyamatosan kihasználhatóak legyenek.

3.3.2. Napenergia hasznosításának növelése

Avasi energetikai mintaprogram elindítása, amely az energiatermelő paneleket a tetőkre telepítve lehetővé teszi a társasházak közös energiaigényének ellátását, ezzel ösztönözve a város energetikai önállóságát. Emellett a városon belül több olyan egybefüggő terület is van, amely mezőgazdasági célra nem használható, az ide telepíthető napenergia termelő kapacitások képesek ellátni az elektromos járműpark energiaigényét.

Miskolcon található Magyarország legnagyobb egybefüggő lakótelepe, az Avasi lakótelep. Ennek a lakótelepnek, valamint a város többi panelházas övezetének és a bevonható intézmények háztető-felülete több, mint 30 hektár.

A város kísérleti programot kíván indítani az Avasi lakótelepen, ahol kisméretű napenergia termelő kapacitást hoz létre, amely helyi tároló kapacitásokkal kiegészítve sziget üzemben alkalmas lehet arra, hogy a közös területek világítási, illetve a kapcsolódó közvilágítási energiát helyben termelt megújuló energiából biztosítsa.

Miskolc a közelmúltban egy kisméretű naperőművet is épített a Bogáncs utcai rekultivált kommunális hulladéklerakó tetejére. Erre a területre a mai teljesítményadatokkal számítva további 2,5 MW teljesítményű napelempark telepíthető, míg a közelében lévő további hulladéklerakókon további 15 MW naperőmű telepíthető. Amennyiben ezekhez elektromos energiatároló is telepítésre kerül és kiépül a töltő infrastruktúra, az elektromos buszflotta töltése megoldható saját termelésű elektromos energiából.

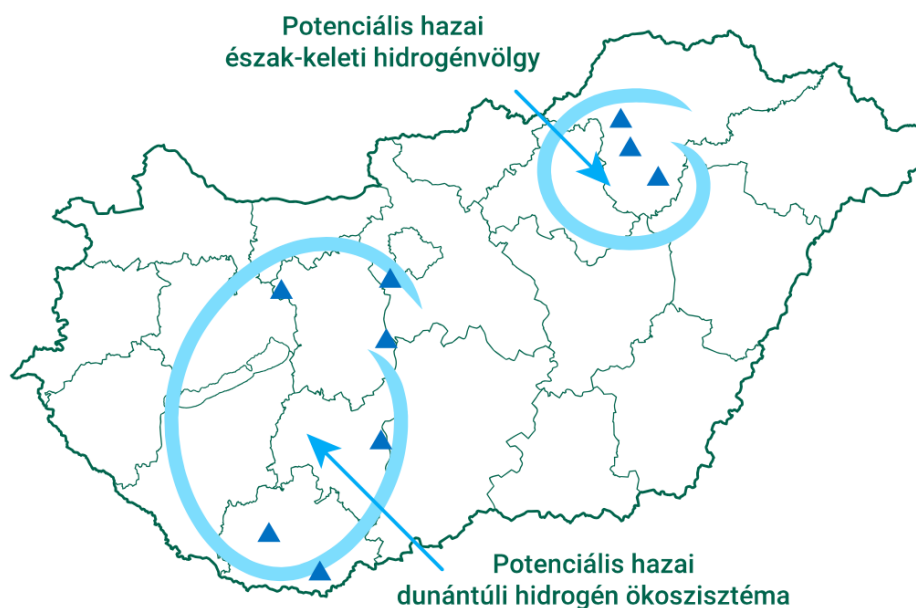
Mivel ehhez a területcsoporthoz közvetlenül kapcsolódik a Miskolc Déli Technológiai Park területe, további tárolókapacitások kiépítésével a parkba betelepült vállalkozások és az Inpark Miskolc Kft. terület energiaellátása javítható. Hasonló megoldás kiépítésére törekszik a város az északi iparterület, a Mechatronikai Ipari Park esetében is.

3.3.3. Hidrogénvölgy

Az Észak-keleti hidrogénvölgy projekt beindítása, amely új, tiszta energiatermelési és közlekedési célú hasznosítási lehetőségeket kínál, bevonva a helyi potenciális hidrogén termelő és felhasználó szereplőket.

Az ipari hidrogénfelhasználás dekarbonizációját a hidrogénvölgyek/hidrogénklaszterek megjelenése is támogatja, amelyek egy teljes hidrogénökoszisztéma demonstrációját jelentik egy régióban, összekapcsolódó projektek portfóliójaként.

Magyarország két hidrogénvölgy kialakításával tervez 2030-ig.

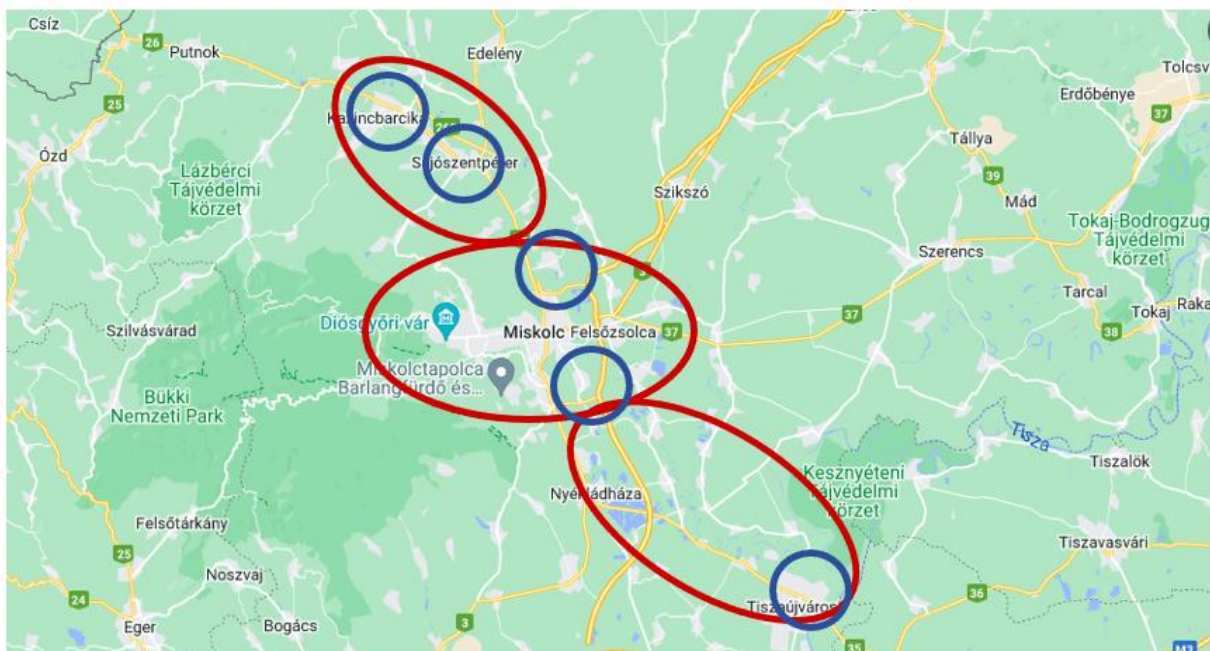
4. ábra Magyarországi potenciális hidrogénvölgyek

Forrás: Nemzeti Hidrogén Stratégia

A stratégiában kijelölt két potenciális ökoszisztéma közül a Miskolc környéki hidrogénvölgy azért került nevesítésre, mert Észak-keleten a két nagy vegyipari központ jelenleg is termel és használ (szürke) hidrogént, ez potenciálisan komoly lehetőséget jelent hidrogénvölgy kialakításához. Miskolc három területre kíván fókuszálni az Észak-keleti Hidrogénvölgy megvalósítása során:

Program megnevezése	Kapcsolódó Miskolc környéki szereplő
Zöld Busz Program Plusz a helyi léptékű, szállítással összefüggő közszolgáltatások zöldítéséért	Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata, MVK Zrt., Miskolc Holding Zrt.
Hidrogénvölgyek kialakítása Magyarországon a hidrogénértéklánc összefüggő hálózatának adott földrajzi régiókban való létrehozásának ösztönzéséért	Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata, Miskolc Holding Zrt. és tagvállalatai, térségi iparivállalatok, Miskolci Egyetem
Hidrogéngazdaság kiépítését szolgáló kutatás-fejlesztés és innováció	Miskolci Egyetem

A hidrogénvölgy első ütemben történő lehatárolására vonatkozó javaslat a 6. ábrán látható. Az ábrán pirossal jelölt területek jelentik a völgy tényleges területét, míg a kékkel jelölt körök az ipari szereplők, így a hidrogén termelés és felhasználás potenciális fő helyszíneit. A völgy újabb partnerek csatlakozásával további ütemekben bővíthet majd, mind területileg, mind funkcionalitásában.

5. ábra Az Észak-keleti Hidrogénvölgy területi lehatárolása (I. ütem)

3.4. Miskolc élhetőségének és közbiztonságának javítása

Miskolc belvárosában és lakóövezeteiben a közbiztonság azonnali megerősítésre szorul, a rend fenntartása érdekében sürgős beavatkozásra van szükség.

3.4.1. Közbiztonság fokozása

A közbiztonság megerősítése, az önkormányzati rendszet modernizálásával és bővítésével, valamint gyors reagálású egységek felállítása a városlakók biztonságérzetének növelése érdekében.

Miskolcon az elmúlt években jelentős fejlesztések történtek a biztonságérzet növelése érdekében, fejlett közterületi kamerarendszer épült ki. Ennek ellenére a városban a biztonságérzet nem javult, maguk a miskolciak nem érzik magukat biztonságban saját városukban, tehetetlennek érzik magukat fényes nappal is az utcán őgyelgő, másokat zaklató és fenyegető, garázda elemekkel szemben.

Az önkormányzati rendszert megerősítve új, gyors reagálású intézkedésre képes egységek felállítására van szükség. Az új rendszer nemcsak az utcán kell, hogy helyreállítsa a rendet, hanem a közlekedési eszközökön is biztosítani kell az utasok nyugalmát. Jelenleg a járatellenőrzési tevékenységet az MVK Zrt. jegyellenőr munkatársai végzik, de a rendbontó és ellenszegülő utasok tekintetében nem rendelkeznek elégséges visszatartó erővel, a közszolgáltatásban résztvevő önkormányzati vagyon védelme csak részben megoldott. Egyes járatokon általánosan, más járatokon kiemelt időszakokban kaotikus az utazási morál, több tömegközlekedési átszállóhelyen jellemző a közrendre és közbiztonságra gyakorolt negatív hatás.

Az elmúlt években romlott az MVK Zrt. járatbiztonsága és emiatt érzékelhető egy jelentős társadalmi elégedetlenség. Elengedhetetlen a feladatellátásban részt vevők számának növelése járatserifekkel, a járatkísérési és járatellenőrzési tevékenység képzett állománnyal és a feladatellátást támogató infrastruktúrával való fejlesztése

3.4.2. Közterületek rendbetétele

A közterületek állapotának javítása érdekében folyamatos takarítási és karbantartási program indítása, hogy a város rendezett és élhető maradjon.

A Bükk városában ma nemcsak a beilleszkedni nem akarók miatt, hanem más értelemben is rendet kell tenni. A közterületek állapota gyors és hatékony beavatkozást igényel. A közelmúltban elindított általános takarítási programot ki kell terjeszteni, és folyamatossá kell tenni, a szükséges eszközállományt növelni kell hatékony gépparkkal és az emberi erőforrást is biztosítani kell. Fejlett közterületi hibabejelentő rendszert szükséges indítani, annak érdekében, hogy a városüzemeltetés közvetlenül és gyorsan értesüljön és reagáljon a problémákra.

3.5. Turizmus fejlesztése és kapcsolódó infrastruktúra

Miskolc egyedülálló turisztikai adottságokkal rendelkezik, egy városon belül négy különböző adottságú turisztikai desztináció is elérhető, amelynek fejlesztésével jelentős turisztikai eredménynövekedés érhető el.

Jelen program desztináció alapú, új szemléletű attrakciófejlesztés és alpinfrastruktúra fejlesztések, attrakciós területek összekapcsolását, elérhetőségük javítását és a turizmus térbeli-időbeli koncentrációjának oldását szolgáló beavatkozások előkészítését és időarányos megvalósítását tartalmazza.

A program keretében megvalósuló fejlesztések a minőségi, új célcsoportokat megszólítani képes élménykínálat megteremtését, valamint innovatív turisztikai megoldások elterjesztését szolgálják.

3.5.1. Diósgyőri vár teljes körű befejezése

A vár felújításának befejezése és funkcióinak meghatározása és kiépítése, annak érdekében, hogy a turisztikai attrakció a látogatók számára teljes élményt nyújtson.

A Modern Városok Program keretében folyamatban lévő „Diósgyőri Vár komplex fejlesztése” című projekt megvalósítása során a tornyok statikai megerősítése vált szükségessé. A kivitelezés során kiderült, hogy a vár négy tornyának falainak állapota inhomogén, üreges, tartószerkezeti szempontból alkalmatlan további szintek fogadására, balesetveszélyes, statikai megerősítésük szükséges.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata készítettett 4 db szakvéleményt, amelyekben indoklásra került, hogy a tornyok kapcsán feltárt probléma előre nem látható, emellett a tornyok megerősítése tekintetében alkalmazott műszaki megoldásokra is javaslatot tettek.

A statikai – műszaki problémák megoldása mellett szükséges a vár kivitelezésével párhuzamosan megfelelő attrakciós elemekről is gondoskodni annak érdekében, hogy az elkészült építmény turisztikai attrakcióként funkcióját betölthesse.

3.5.2. Miskolctapolca és Lillafüred fejlesztése

A programban a 2024. szeptemberében leégett Barlangfürdő helyreállítása kiemelt elem, Lillafüred egészségturisztikai fejlesztése pedig a Bükk legjelentősebb attrakcióját hozza létre.

A Miskolctapolcán található Barlangfürdő Európában egyedülálló fürdő, ahol a vendégek igazi, természet alkotta barlangjáratokban fürödhetnek és közben megcsodálhatják az egyedülálló természeti képződmények különleges formáit. A Barlangfürdő és a hozzá tartozó gyógyturisztikai kínálatcsomag Miskolc négy évszakos turizmusának egyik legfontosabb eleme és a környék őszi, téli, tavaszi turizmusának motorja.

2024. szeptember 6. napján tűz ütött ki a Barlangfürdő aquaterápiás részlegében és az épületegyüttes tetőszerkezete 800 m²-en leégett, súlyos károkat okozva az épületekben és jó időre ellehetetlenítve a fürdő működését.

A keletkezett kár milliárdos nagyságrendű, az első ütemhez Magyarország Kormánya 1,3 milliárd forint támogatást nyújtott Miskolcnak.

A Barlangfürdő a felújítás, rekonstrukció ideje alatt kényszerűen zárva tart, ami jelentős bevétel és eredménykiesést jelent, és veszélybe kerül az ott dolgozó 53 fő megélhetése.

A Barlangfürdő a károk felszámolásán túlmenően több területen is fejlesztésre szorul, a kényszerű bezárás azonban ezekre is lehetőséget teremt.

Miskolc-Lillafüred Magyarország első klimatikus gyógyhelye, gyógyhelyi státuszát 1935-ben kapta. A Bükk ölelésében a Hámori-tó, a Palotaszálló és a Függőkert egyedi, különleges, egy egységet képező helyszín, Magyarország legromantikusabb turisztikai desztinációja. Lillafüred jelenlegi arculatát és turisztikai kínálatának meghatározó részét 1920-1930-as években kapta.

A Bükk Városa Program keretein belül Miskolc fejleszteni kívánja Lillafüredet, ahol a desztináció legnagyobb részén évtizedek óta nem történt fejlesztés.

A komplex fejlesztés megvalósítása megoldást nyújt Lillafüred jelenleg méltatlan állapotban lévő területeire, bevonja a jelenleg kihasználatlan területeket az egészségturisztikai kínálatba, csökkenti a térbeli koncentrációt, új attrakcióival utazási motivációt eredményez és növeli a tartózkodási időt. Lillafüred komplex fejlesztése az attrakciófejlesztésen túl kiegészül az alpinfrasztruktúra, a vendégfogadás feltételeinek minőségi fejlesztésével. A klimatikus gyógyhelyi környezetre alapozva Lillafüred komplex egészségturisztikai fejlesztése az alábbi beavatkozási területeken valósul meg az egészségturisztika több szintjén:

- Általános egészségfejlesztési célokat szolgáló sétaútvonalak, tematikus sétányok fejlesztése, valamint a kapcsolódó infrastruktúra fejlesztése;
- Rövid idejű légzésterápiás célú fejlesztés épített környezetben modern légzésterápiás eszközök és sókúra alapú szolgáltatások fejlesztésével;
- Egészségfejlesztési és gyógyászati célú, jelenleg is meglévő szolgáltatások fejlesztése, kínálat bővítése.

A fejlesztés keretében megújul és körbejárhatóvá válik a Hámori-tó és környezete, új szolgáltatások indulnak el, korszerű sétaútvonalaként fejlesztésre kerül a Magdolna-park és az Erzsébet sétány. Megújul a Herman Ottó Emlékház kertje és volt gondnoki háza, rekreációs területtel bővül a Szent István-barlang. A kapcsolódó vendéglátó szolgáltató létesítmények teljes felújításon esnek át, modern komfortpontok kerülnek kialakításra, korszerűsítésre kerülnek a parkolók és buszparkolók.

3.5.3. Belváros - Avas kötőtpályás kapcsolat kialakítása

Közlekedési kapcsolat kiépítése a belváros és az Avas között, amely növeli az Avas tető elérhetőségét és lerövidíti a megközelítés idejét, valamint bevonja az egyedülálló avasi pincsort a belváros turisztikai kínálatába.

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata közvetlen kötőtpályás közösségi közlekedési kapcsolatot kíván létesíteni az Avas városrész és a Belváros között. Jelenleg az Avasról busszal lehet eljutni a Belvárosba, jellemzően a Centrum/Szinvapark megállónál átszállva az 1-es villamosra. Ez az utazás – vonaltól függően 5-10 km-es – 15-25 percet vesz igénybe, miközben légvonalban alig 1 km a távolság a belvárosi Városház tér villamosmegálló és a buszjáratok kezdőpontjaként szolgáló Avas kilátó buszvégállomás között.

A közösségi közlekedési kapcsolat problémáját jól jelzi, hogy ezen a távon a gyaloglás időben versenyképes alternatívája a buszos közösségi közlekedés igénybevételének, miközben az Avas városrész Miskolc legnagyobb városrésze, a város lakosságának közel 1/3-a lakik itt.

A 2020-ban lefolytatott célforgalmi adatfelvétel szerint naponta több ezer fő közlekedik az Avas városrész és a Belváros között, többségük munkavégzési, vagy iskolába járási céllal, így ezen utasmennyiség döntő része a reggeli és a délutáni csúcsidőben közlekedik. Egy gyorsabb és a városi levegőt, környezetet kevésbé terhelő közösségi közlekedési kapcsolat kialakításával így jelentős hasznosságnövekedés várható, ami főként időnyereségben, a közösségi közlekedési üzemeltetési költségekben és a városi környezet minőségének javulásában jelentkezhet.

A kötőtpályás közlekedési eszköz előnye, hogy gyors, csendes, alacsony költséggel létesíthető és üzemeltethető és nem igényel jelentős területet, miközben jelentős utasszállítási kapacitással bír.

A projekt keretében zárt kabinos, kötőtpályás közlekedési eszköz kerül kiépítésre az Avas tető - Avas kilátópont és TV torony, valamint a belvárosi Szent István tér között, kb. 500 méteres pályahosszal.

Az egymást 10-15 másodpercenként követő és 6-7 m/s sebességgel közlekedő kabinok 6 fő szállítására alkalmasak, a két végállomás közötti utazási idő kb. 1,5 perc. Teljes kapacitáskihasználás mellett egy irányba óránként akár 1.500 – 2.000 utas szállítását teszi lehetővé csendes, kényelmes és gyors eljutást biztosítva a Belvárosba, illetve az 1-es villamos Városház tér villamosmegállójához, amely legfeljebb 2 perc sétával elérhető.

A 2025. februári Építési és Közlekedési Minisztérium (a továbbiakban: ÉKM) miniszteri utasítás alapján a projekt az IKOP Plusz Program kiemelt projektjeként valósul meg.

3.5.4. Komplex turisztikai integráció

A város különálló turisztikai helyszíneinek összekötése, mind fizikailag, mind logikailag, hogy hosszabb tartózkodásra ösztönözze a látogatókat és fokozza a város gazdasági előnyeit. A négy évszagos fesztiválváros program elindításával az attrakciók kihasználtságának egész éves növekedését célozza meg Miskolc.

Miskolc legnagyobb előnye, hogy négy turisztikai szempontból kiemelt városrésze négy különböző hangulatot kínál az ide látogatóknak. Ez az előny egyben hátrányt is jelent, hiszen tapasztalatok

alapján a turisták sokszor nem azonosítják az egyes városrészeket Miskolccal, különállóként kezelik. Különösen igaz ez Lillafüredre és a csak Tapolcaként emlegetett Miskolctapolca esetén.

A térbeli koncentráció mellett a Magyarország turizmusára jellemző szezonális is megfigyelhető Miskolcon. A turisztikai szezon májustól szeptemberig tart, de ezen belül is a nyári hónapokra koncentrálódik.

A térbeli és az időbeli koncentráció oldása beavatkozást igényel. A fejlesztések révén cél, hogy a desztinációk keresettségére kiegyenlítődjön, a város négy turisztikai desztinációjának hatékony fizikai és logikai összekötése révén pedig Miskolc négy évszakos várossá váljon. A szezonális csökkentése és a látogatóforgalom kiegyenlített elosztása gazdasági és társadalmi előnyökkel is jár. A város önálló alprogramot indít a négy évszakos fesztiválvárossá válás érdekében, amely lehetőséget kínál a turisztikai szezon egész évre történő elnyújtására.

3.6. Új városüzemeltetés és digitalizáció

Miskolc paradigmaváltást kezdeményez a városüzemeltetésben, emberközpontú, az itt élők igényeinek megfelelő szolgáltatások kialakítására és bevezetésére van szükség, amely a lemodernebb városirányítási – városüzemeltetési megoldásokat és technológiákat alkalmazza.

3.6.1. Lakosságközpontú városüzemeltetés

A lakosság igényeire összpontosító és modern, digitalizált szolgáltatásokat kínáló városüzemeltetési rendszer kialakítása.

A lakosságirányított városüzemeltetés bevezetésével Miskolc új szemléletmódot alkalmaz, a város működtetését és fejlesztését a helyben lakók aktív bevonására alapozza. Az új városirányítási modellel Miskolc célja, hogy a helyi közösségek, a város lakossága és a különböző érdekelt felek közösen alakítsák a városi környezetet, és közvetlenül befolyásolják a város fejlődését. Ez a megközelítés nem csupán a helyi közszolgáltatások, mint a közlekedés, hulladékgazdálkodás vagy közbiztonság hatékonyságának javítását célozza meg, hanem azokat a közösségi és környezeti problémákat is, amelyek a lakosság közvetlen érdekeit érintik. Miskolc közösségi alapú technológiákat (applikációt és online platformokat) indít, amelyek lehetővé teszik, hogy a lakosok visszajelzést adjanak, illetve kezdeményezéseket indítsanak. A tervezett digitális megoldások között hibabejelentő alkalmazások, online visszajelzési formák, vagy helyi „panaszkezelő” szolgáltatások szerepelnek, amelyek alapján a városüzemeltető szervezet gyorsan reagál a felmerülő problémákra. A lakosságirányított városirányítás előnye, hogy növeli a helyi identitást, erősíti a lakosság elköteleződését, és hosszú távon javítja a város általános életminőségét. A digitalizált szolgáltatások integrált, a város valamennyi szolgáltatásához kapcsolódnak, beleértve a közszolgáltatásokat és a kiegészítő (kulturális, turisztikai stb.) szolgáltatásokat. A hatékony városirányítási rendszer üzemeltetéséhez elengedhetetlen, hogy a rendszer naprakész adatokkal rendelkezzen a lakosság igényeiről és a város működéséről (közbiztonságról, légszennyezésről, vagy az egyéb közszolgáltatásokról).

3.6.2. Mesterséges intelligencia alkalmazása

A város üzemeltetésébe integrált AI-alapú megoldások bevezetése, amelyek segítik az ügyintézés gyorsabbá és hatékonyabbá tételét.

A mesterséges intelligencia a modern városirányítás központi elemévé válik, lehetővé téve a hatékonyabb közszolgáltatásokat, a fenntarthatóság növelését, és a lakosság életminőségének javítását.

Miskolc az alábbi területeken tervez mesterséges intelligencia alapú fejlesztéseket:

- Intelligens közösségi közlekedési modulok

A városi közösségi közlekedési rendszerek segítenek optimalizálni a városi közösségi közlekedési menetrendet, mivel képesek valós idejű adatokat gyűjteni a forgalomról, az utazók viselkedéséről, a járművek kihasználtságáról, integráltan együtt tervezni ezen adatokat a

forgalmi dugókkal, és a várható utazási idővel. Az okos busz- és vonatjáratok képesek dinamikusan alkalmazkodni a kereslethez, a valós idejű utasforgalom figyelembevételével. Az algoritmusok képesek előre jelezni, mikor és melyik járatokra van nagyobb igény, és ennek megfelelően módosíthatják a járatok számát, időpontjait, vagy az eszközök kapacitását.

A mesterséges intelligencia algoritmusok az adatok feldolgozásával valós időben javaslatot tesznek a menetrendi változtatások szükségességére.

A mesterséges intelligencia algoritmusok összekapcsolásra kerülnek a városi parkolási rendszerrel is a szabad férőhelyek előrejelzése szempontjából, amely a Belvárosban már ma is jelentős problémát jelent főként hétköznapi, munkaidőben.

- **Energiahatékonyság és okos hálózati modulok**

A mesterséges intelligencia segítségével – a város megújuló energetikai fejlesztéseinek megvalósításával párhuzamosan – a városok optimalizálhatják a megtermelt energia felhasználását, mind a közösségi közlekedési eszközök optimalizált töltésében, mind az ipari parki energetikai elemek optimális kihasználásában. A mesterséges intelligencia alkalmazásával az energiatermelés és energiafogyasztás tervezhetővé és előre jelezhetővé válik, és figyelembe veszi a hálózat terheltségét, az időjárási adatokat és a fogyasztói szokásokat.

- **Környezeti monitoring**

Miskolc terve szerint a mesterséges intelligenciát bevezeti a környezeti monitoringba is, kapcsolódva a kiépült légszennyezés mérő rendszerhez. A kiépült rendszer fejlesztésével a rendszer nem csak a légszennyezés, zajszint, vízminőség és más környezeti tényezők valós idejű nyomon követését végzi, hanem az adatok elemzésével a város előrejelezheti a környezeti problémákat és időben lesz képes reagálni és intézkedéseket tenni a szennyezések, illetve környezeti károk megakadályozása vagy mérséklése terén.

3.7. A fenntartható városfejlesztés és környezetvédelem, mint horizontális alapelv Miskolc gazdasági programjában

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata a 2025–2029 közötti gazdasági programjában stratégiai horizontális alapelvként kezeli a környezeti fenntarthatóság, a klímavédelem és a zöld infrastruktúra fejlesztésének szempontjait. A gazdasági növekedés és az ökológiai egyensúly megőrzése nem kizáró célok, hanem egymást erősítő törekvések.

A város célja, hogy a társadalmi és gazdasági kohézió erősítése mellett hozzájáruljon az Európai Zöld Megállapodás (Green Deal), valamint a 2030-ig szóló ENSZ fenntartható fejlődési célok (SDG-k) helyi szintű megvalósításához.

A program keretében az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít arra, hogy minden új gazdasági és infrastrukturális beruházás megfeleljen a környezeti fenntarthatóság követelményeinek. A projekt-előkészítés során alapelvként jelenik meg az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, az ökoszisztéma-alapú tervezés és a kibocsátáscsökkentés. Az iparterületek fejlesztése, a közlekedési és energetikai rendszerek modernizációja, valamint a városüzemeltetési beavatkozások esetében kötelező érvényű szempontként érvényesül a környezeti hatások minimalizálása és a körforgásos gazdaság elveinek alkalmazása.

A város zöldgazdasági átmenetének támogatására Miskolc olyan energetikai, közlekedési és üzleti környezeti beavatkozásokat helyez előtérbe, amelyek egyben hozzájárulnak a dekarbonizációhoz, a zöld munkahelyek bővítéséhez és az energiatünetlenség fokozásához. A geotermikus energia- és napenergia-projektek, az energiatünetlenség közintézményi beruházások, valamint az elektromobilitás ösztönzése a helyi klímavédelmi célrendszer kulcselemei. Ezen beavatkozások összhangban állnak a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (FVS) és a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv (TVP) prioritásaival.

A környezetvédelmi célkitűzések sikeres megvalósítása érdekében az Önkormányzat fontosnak tartja a helyi társadalom aktív bevonását és az alulról jövő kezdeményezések ösztönzését. A környezettudatosság erősítése a szemléletformálás, a civil és oktatási szféra bevonása, valamint a zöld közösségi terek fejlesztése révén történik. A zöldinfrastruktúra hálózatos fejlesztése, az árnyékot adó fásítás és a természet-alapú megoldások alkalmazása különösen fontos a városi klímaadaptáció és a lakossági jólét szempontjából.

A gazdaságfejlesztési és környezetvédelmi célok integrált megközelítése lehetővé teszi, hogy Miskolc hosszú távon is fenntartható, versenyképes és élhető városként működjön. A dokumentumban megfogalmazott fejlesztéspolitikai irányok egyensúlyt teremtenek a gazdasági dinamizmus és a környezeti korlátok figyelembevétele között. A ciklusprogram ezzel hozzájárul az EU-s kohéziós politika zöld átmenetre vonatkozó elvárásaihoz, valamint a települési alkalmazkodóképesség és klímátudatosság megerősítéséhez.

3.8. A Bükk Városa Program elemeinek illeszkedése a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei fejlesztési programokhoz, stratégiai dokumentumokhoz

A Bükk Városa Program szorosan illeszkedik Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye fejlesztési céljaihoz, és azok részletes, város-specifikus implementációjaként értelmezhető.

Összességében a Bükk Városa Program nemcsak, hogy megfelel a megyei fejlesztési stratégiának, hanem specifikus és innovatív eszközökkel is segíti annak megvalósítását Miskolc városára szabva.

A program egyes elemei – különösen a gazdaságfejlesztés, közlekedési modernizáció, fenntarthatóság és turizmus – teljes összhangban vannak a megyei fejlesztési dokumentumokkal.

A program részletesebb és célzottabb megoldásokat kínál a digitális infrastruktúra, mesterséges intelligencia és energiahatékonyság terén.

A Bükk Városa Program több rövid távon megvalósítható konkrét beavatkozást is tartalmaz, míg a megyei programok hosszabb távú fejlesztési irányokat vázolnak fel.

A Bükk Városa Program hat fő fejezete az alábbiak szerint kapcsolódik és illeszkedik a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei fejlesztési programelemeihez

1. Gazdaságfejlesztés és iparterületek bővítése

A vármegyei fejlesztési dokumentumok (Területfejlesztési Konceptió, Gazdasági Program 2025-2029) kiemelt célja a helyi gazdaság élénkítése, ipari parkok bővítése és a kis- és középvállalkozások támogatása.

A Bükk Városa Program ennek megfelelően tartalmazza a DAM barnamezős ipari területének revitalizációját és az új ipari parkok kialakítását.

Az INPARK Miskolc területének befektetőkkel való megtöltése és fejlesztése szintén összhangban áll a megyei ipari és gazdasági növekedési célkitűzésekkel.

Míg a megyei fejlesztési terv általános iparfejlesztési célokat fogalmaz meg, addig a Bükk Városa Program kifejezetten a DAM területének újjáépítésére és a tudásalapú gazdaságra koncentrálnak. A program hangsúlyt helyez a K+F+I kapacitások erősítésére a Miskolci Egyetem közreműködésével.

2. Infrastrukturális fejlesztések és közlekedési modernizáció

A megyei fejlesztési célok között kiemelten szerepel a közlekedési infrastruktúra korszerűsítése, a közösségi közlekedés fejlesztése és az intermodális csomópontok létrehozása.

A Bükk Városa Program célkitűzései – például hidrogénbuszok és elektromos buszok bevezetése, valamint a kötépályás közlekedési kapcsolat az Avason – megfelelnek ezeknek a céloknak.

A megyei fejlesztési dokumentumok inkább a régió egészére vonatkozó közlekedési fejlesztéseket tartalmaznak, míg a Bükk Városa Program Miskolc belső közlekedési rendszerének korszerűsítésére koncentrálnak. Az útburkolat-csere program és a reorganizációs közlekedésfejlesztési projektek kifejezetten a város szintjén jelentkeznek.

3. Zöldenergiára alapozott városi energetikai fejlesztések

A vármegyei fejlesztési dokumentumok ösztönzik a megújuló energiák térnyerését, az energiahatékonysági programok bevezetését és a geotermikus energia szélesebb körű alkalmazását. A Bükk Városa Program ezen belül az alábbi projekteket tartalmazza:

- Geotermikus energiatermelés bővítése
- Napenergia hasznosításának növelése
- Hidrogénvölgy kialakítása

Az Avasi lakótelep napelemprogramja kifejezetten városi szintű innováció, amely a vármegyei fejlesztési dokumentumban nem szerepel.

4. Miskolc élhetőségének és közbiztonságának javítása

A megyei fejlesztési dokumentumok kiemelten kezelik a közbiztonság és a közterületek fejlesztését, valamint a közösségi terek megújítását. A Bükk Városa Program ebben a tekintetben teljes összhangban van a megyei programokkal, hiszen célként tűzi ki:

- a közbiztonság fokozását új önkormányzati rendészeti programmal,
- a közterületek állapotának javítását folyamatos karbantartási és takarítási programokkal.

A Bükk Városa Program közvetlen, gyors beavatkozásokat tartalmaz, míg a vármegyei dokumentumok hosszabb távú fejlesztéseket vázolnak fel. A városi szintű program hangsúlyosan kezeli az önkormányzati rendészet és a közösségi közlekedési biztonság növelését, amely a vármegyei fejlesztési stratégiában kevésbé hangsúlyos.

5. Turizmus fejlesztése és kapcsolódó infrastruktúra

A vármegyei fejlesztési dokumentumok a turizmus fejlesztését a következő elemekre építik:

- Diósgyőri vár teljes körű befejezése
- Miskolctapolca és Lillafüred turisztikai fejlesztése
- A termál- és egészségturizmus fellendítése
- Belváros és Avas közlekedési kapcsolatának fejlesztése
- Komplex turisztikai integráció a városrészek között

A Bükk Városa Program minden fenti pontot részleteiben kidolgoz, beleértve a kötöttpályás közlekedési kapcsolat kialakítását is az Avas és a Belváros között.

A Bükk Városa Program nagy hangsúlyt fektet az egyes turisztikai attrakciók összekapcsolására és egy komplex turisztikai stratégiára, amely összhangban van a vármegyei fejlesztési stratégiával, de annak részletesebb, célzottabb verziója.

6. Új városüzemeltetés és digitalizáció

A Bükk Városa Program digitális és mesterséges intelligencia alapú fejlesztései illeszkednek a megyei dokumentumokban szereplő városüzemeltetési modernizációs célokhoz, különösen:

- Okos közlekedési rendszerek
- Digitális közszolgáltatások
- Intelligens energiahatékonysági megoldások

A vármegyei programok inkább az alapvető infrastrukturális és közszolgáltatási fejlesztésekre fókuszálnak, míg a Bükk Városa Program emellett konkrét AI-alapú megoldásokat is javasol a városüzemeltetés és közlekedés hatékonyságának növelésére.

4. A program megvalósításának lehetséges forrásai

4.1. EU-s és hazai források bevonása

Széchenyi Terv Plusz

A gazdasági program sikeres végrehajtásához különböző finanszírozási forrásokat szükséges bevonni. Az Önkormányzat kiemelt célja, hogy a rendelkezésre álló európai uniós és hazai forrásokat hatékonyan és célzottan használja fel, biztosítva ezzel a gazdasági és infrastrukturális fejlesztések megvalósítását.

A Széchenyi Terv Plusz program célja, hogy 2030-ra Magyarország az Európai Unió öt legélhetőbb országa közé tartozzon. A Széchenyi Terv Plusz operatív programjai számos olyan célkitűzést tartalmaznak, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az önkormányzatok közszolgáltatásainak fejlesztéséhez, hozzájárulva ezzel a települések élhetőségének és versenyképességének növeléséhez.

A megfelelő forrásallokáció elengedhetetlen a beruházások sikeréhez, valamint ahhoz, hogy a programban megfogalmazott célok fenntartható módon teljesüljenek.

Az operatív programok keretében a város az alábbiakra pályázhat:

- **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)** – ebben kiemelt városként a Közgyűlés által elfogadott projekteket már benyújtotta.
- **Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz)** – a DIMOP Plusz célja a digitális átállás elősegítése, különös tekintettel az önkormányzatok és azok tulajdonában lévő cégek digitális fejlesztéseire. Az Önkormányzati digitális szolgáltatások fejlesztése keretében a közszolgáltatások digitalizálása és az innovatív digitális megoldások bevezetése illeszkedhet Miskolc céljaihoz.
- **Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)** – célja a környezetvédelem és az energiahatékonyság javítása. Az önkormányzatok számára releváns célkitűzések közé tartozik az energetikai korszerűsítések, a földhő, az energetikai tárolási rendszerek települése emellett a közműhálózat korszerűsítése is kiemelt elem lehet Miskolc számára.
- **Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP Plusz)** – célja az emberi erőforrások fejlesztése, különös tekintettel a szociális és egészségügyi szolgáltatásokra. A program támogatja a szociális igazgatás és ellátások fejlesztését, Miskolc számára jelentős fejlesztési potenciált tartalmaznak az elérhető források.
- **Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz)** – célja többek között a magyar vállalkozások technológiai megújulásának, digitalizációjának és innovációs képességeinek és versenyképességének erősítése, valamint a munkaerő képzésének támogatása. A Miskolc Holding Zrt. és tagvállalatai számára a vállalkozások technológiai fejlesztése és innováció támogatása célkitűzésen belüli konkrét pályázatok

alkalmasak lehetnek forrásbevonásra. Emellett a GINOP Plusz támogatást nyújt a munkavállalók képzéséhez, különös tekintettel a digitális készségek fejlesztésére, ami elengedhetetlen a modern közszolgáltatások nyújtásához.

- **Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz)** - célja a közlekedési infrastruktúra fejlesztése és a közlekedési szolgáltatások minőségének javítása, összhangban a fenntarthatósági célokkal. Az IKOP Plusz kiemelt projektjei közé felvételre került az Avasi kötélpályás fejlesztés, emellett Miskolc számára releváns területek az Operatív Programban a helyi közlekedést és a közszolgáltatások elérhetőségét javító beruházások támogatása, illetve a fenntartható közlekedési megoldások bevezetését segítő intézkedések és pályázatok. Ennek keretében lehetőség nyílik elektromos járművek beszerzésére, töltőinfrastruktúra kiépítésére és a közösségi közlekedés zöldítésére irányuló projektek megvalósítására.

Hazai források, közvetlen állami támogatások

A város a hazai forrásokat és állami támogatásokat is igénybe kívánja venni a beruházások finanszírozásához. Az Építési és Közlekedési Minisztérium 3/2025. (II.6.) számú utasításában 2025. februárjában konkrét Miniszteri Utasításokat fogalmazott meg Miskolc városát érintő fejlesztésekről, amelyek több területen is forrást jelentenek Miskolc számára a következő években.

A tíz pontos Miskolcot érintő utasítások tartalma több területre is kiterjed, amelyek az ÉKM döntési kompetenciájába tartoznak:

1. Bükk Városa Program ismertetéséről előterjesztés készítése a Kormány részére
2. Miskolci Városi Közlekedési Zrt. konszolidációjára vonatkozó intézkedések előkészítése és a szociálpolitikai menetdíj-támogatás felülvizsgálata
3. Pitypang óvoda helyzetének rendezése
4. A Miskolctapolcai Barlangfürdő 2025. június 30. napjáig történő megnyitásához forrásbiztosítás Miskolc Megyei Jogú Város részére
5. Diósgyőri Vár fejlesztési terveinek felülvizsgálata
6. 3. sz. főút, 26. sz. főút és a 3604. jelű összekötő út egyes szakaszainak felújítása
7. A 306. sz. főút Sajó-híd és a Dr. Cselényi József utca – Repülőtéri úti kereszteződés közötti szakasz 2x2 sávosra bővítése és 2 darab jelzőlámpás csomópont többsávos „Turbo” típusú körforgalmú csomóponttá történő fejlesztése érdekében szükséges tervezési feladatok megindítása
8. Avasi kötélpálya Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Pluszba történő felvétele
9. Miskolc-Tiszai vasútállomás korszerűsítésének előkészítése
10. Diósgyőri Acélművek (DAM) egykori területének városfejlesztési célú vizsgálata

A KEHOP Plusz forrásait kiegészítheti a Miskolc Holding Zrt. és a vállalatcsoport tagjai részére a szintén jelentős részben hazai forrásokra támaszkodó Jedlik Ányos Program, amelynek célja a vállalatok energiahatékonyságának növelése, az energiaköltségek csökkentése és a megújuló

energiaforrások alkalmazásának elősegítése. A program keretösszege 440 milliárd forint, és tíz pályázati kiírást tartalmaz.

A Jedlik Ányos Program főbb célkitűzései a következők:

- **Vállalati energiahatékonyság javítása:** támogatás nyújtása a vállalatok számára energiahatékonysági fejlesztések megvalósításához, ezáltal csökkentve energiaköltségeiket és növelve versenyképességüket.
- **Megújuló energiaforrások alkalmazása:** a program ösztönzi a napenergia, biogáz és biometán előállítását és felhasználását, csökkentve ezzel az ország földgázfüggőségét.
- **Geotermikus energia hasznosítása:** támogatja a geotermikus energia feltárását és hasznosítását célzó projekteket, elősegítve ezzel a megújuló energiaforrások szélesebb körű alkalmazását.
- **Távhőrendszerek korszerűsítése:** a program keretében lehetőség nyílik a távhőrendszerek modernizálására és zöldítésére, hozzájárulva a hatékonyabb és környezetbarátabb hőellátáshoz.

Az önkormányzati saját források és közvetlen kormányzati támogatások szintén hozzájárulhatnak az egyes projektek önréséhez, így biztosítva a fejlesztések pénzügyi stabilitását.

Az Önkormányzat számára kiemelt prioritás a pénzügyi fenntarthatóság és forrásallokáció optimalizálása.

A fejlesztések hatékony végrehajtása érdekében egy integrált pénzügyi és projektmenedzsment-rendszer bevezetése szükséges, amely biztosítja a rendelkezésre álló források nyomon követését és az átlátható pénzügyi elszámolást.

A megfelelő forrásfelhasználás biztosítása érdekében az Önkormányzat aktívan együtt kíván működni hazai és nemzetközi befektetőkkel, illetve pénzintézetekkel, annak érdekében, hogy a gazdaságfejlesztési projektekhez szükséges tőke biztosított legyen.

Az Önkormányzat célja a város hitelképességének megerősítése, amely lehetővé teszi a hosszú távú fejlesztési tervek stabil finanszírozását.

Összességében a gazdasági program megvalósításának egyik kulcsa a pályázati források hatékony lehívása, a megfelelő állami támogatások megszerzése, valamint a pénzügyi fenntarthatóság biztosítása.

Az Önkormányzat hosszú távú pénzügyi stratégiája lehetővé teszi, hogy a gazdasági növekedést célzó beruházások folyamatosan és stabil pénzügyi háttérrel valósuljanak meg.

Felhasznált dokumentumok

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027

Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye Önkormányzata Közgyűlésének Gazdasági Programja 2025–2029

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 47/2021. (VI. 24.) számú határozata – Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területfejlesztési Koncepció

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 48/2021. (VI. 24.) számú határozata– Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területfejlesztési Program (Stratégiai és Operatív Programrész)

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 37/2014. (XII. 19.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról

Miskolc Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája

Miskolc Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterv

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 29/2025. (III.10.) határozata Miskolc Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programtervének (TVP) 2. sz. módosítása elfogadásáról

3/2025. (II. 6.) ÉKM utasítás Miskolc városát érintő fejlesztésekről